AMERIKANSKI SLOVENEC

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

ŠTEVILKA 72. JOLIET, ILLINOIS, 4. AVGUSTA 1916 LETNIK XXV.

Zavezniki na vseh frontah ustavljani.

Avstrijci in Nemci poročajo odbitje ruskih napadov v Galiciji in v Volhiniji.

Vroči boji ob reki Somme.

Laški zrakoplovci bombardirali tovarno za torpede pri Reki.

Berlin, 31. jul. — Avstro-ogrski vojni glavni stan je objavil dne 30. julija sledeče dnevno poročilo:

"Italijansko bojno torišče: Neki laški bataljon, ki je napadel jugozapadno od Tanereggia, je bil prisiljen k umeknitvi."

Avstrijci napadajo.

Rim, 1. avg. — Snočnji avstrijski napadi na laške postojanke na Monte Cimone so bili odbiti, kakor naznanja vojni urad danes, in odbiti so bili tudi drugi napadi. Italijani so napredovali v Travignolski dolini.

Lahi napadli tovarno.

Rim, 2. avg. — Vojni urad naznanja danes poraz Avstrijcev v ponedeljkovih spopadih v Astiški dolini. Naznanilo pravi nadalje:

"Eden naših močnih zrakoplovnih oddelkov je bombardiral včeraj Whiteheadovo tovarno za torpede in podmorske čolne zapadno od Reke (Fiume). Spustil je štiri tone raznesnih tvarin, ki so zelo poškodovale tovarno in jo zažgale. En sovražni zrakoplov je bil zbit nad Muggio. Eden naših zrakoplovov je moral pristati pri Volovskem. Ostali so se vrnili varno."

Ruska fronta.

Dunaj, 31. jul. — Uradno naznanilo avstro-ogrskega vojnega glavnega stana z dne 30. julija se glasi:

"Boji v vzhodni Galiciji in v Volhiniji se nadaljujejo z nezmanjšano silnostjo, zlasti blizu Molodylova, severozapadno od Kolomeje, ter zapadno in severozapadno od Buczacza v Galiciji. Sovražnik je nadaljeval svoje napade podnevi in ponoči, ali vsi so se izjalovili pod najtežjimi izgubami.

"Ruski napadi med Berestečkom in Stohodom so bili vkljub velikim žrtvam na življenjih brezuspešni. V ponajveč slučajih so bili napadi ustavljeni po našem topniškem in pehotnem streljanju. Kjer so Rusi začasno prodrli v naše zakope, kakor zapadno od Lutska, so bili zopet prepodeni s protinapadom.

"Blizu Kaszovke ob Stohodu je bilo več ruskih napadov odbitih, in potem je bila naša obrambna linija vzeta nazaj do ovinka reke Stohod."

Tudi Nemci odbili Ruse.

Berlin, 31. jul. — Močni ruski napadi v mnoštveni sestavi proti četam generala von Linsingena so bili odbiti, pravi današnje nemško uradno naznanilo. Nemci so ujeli 1,889 Rusov, vštevši devet častnikov.

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 31. jul. — Nocoj izdano uradno naznanilo pravi:

"Ob reki Stohod prodiramo dalje. Na nekaterih točkah sovražnik kar bruha ogenj. Na enem ovinkov v tej reki smo tekom našega napada ujeli med drugimi ujetniki ves 31. honvedski polk s polkovnikom in vsem njegovim štabom. Drugod ob Stohodu smo ujeli 21 častnikov in 914 vojakov ter uplenili štiri strojne puške.

"V smeri Kovela se nadaljuje ljuto bojevanje.

"Zapadno od mesta Brody zasledujemo sovražnika in smo dospeli do rek Graberki in Seret. Sovražnik je obstreljeval s težkimi topovi mesto Brody in prehode čez reko Boldurovko.

"V krajini severovzhodno in jugovzhodno od Baranovičev se vrši hud topniški dvoboj.

"Na večjem delu fronte se nadaljujejo obupni in krvavi spopadi, in sovražnik napenja vse svoje moči, da se obdrži na svoji obrambni liniji. V to svrho dopošilja vse svoje razpoložne pomočne čete iz vseh odsekov, celo posamezne bataljone."

Avstrijci odbili ruske napade.

Dunaj, 1. avg. — Današnje naznanilo vojnega urada pravi:

"Prejkone vsled težkih izgub, ki so jih utrpeli, so Rusi nehali napadati zapadno in severozapadno od Lutska.

"Z druge strani so Rusi nadaljevali z nezmanjšano silnostjo svoje napade severno od zgornje reke Ture ob ovinku Stohoda blizu Kaszowke in severno od železnice Sarny-Kovel. Vsi napadi so bili odbiti."

Turki dospeli v Lvov.

Berlin, 1. avg.—Danes izdano uradno naznanilo pravi, da so čete generala von Linsingena med julijem ujele 70 častnikov in 10,998 vojakov ter uplenile 54 strojnih pušek.

Turški častniki so zdaj videti po cestah v Lvovu in prednje straže turških čet, ki se odpošiljajo na jugovzhodno bojno fronto, so že dospele v gališko glavno mesto, a še niso odšle v boj.

Zapustitev Lvova?

London, 1. avg. — Brzojavke iz Dunaja poročajo, da so Avstro-Ogri vse pripravili za odhod iz Lvova, gališkega glavnega mesta, pravi brzojavka iz Kodanja na Exchange Telegraph Co. Velike množine blaga so bile odstranjene iz mesta.

Nemci umikajo iz Kovela svoje težko topništvo, živež in zaloge streliva, pravi brzojavka iz Rima. Mesto Vladimir Volynsky v Volhiniji so Nemci baje popolnoma zapustili.

Rusi zaustavljeni.

London, 2. avg. — Več ruskih napadov ob Stohodu severovzhodno od železnice Kovel-Rovno se je popolnoma izjalovilo pod nemškim topniškim streljanjem, kakor danes uradno naznanja nemški vojni urad v Berlinu.

Rusi so napadali postojanke med krajema Witoniez in Tura Turia brez ozira na težke izgube, pravi naznanilo, ali vsi napori so bili brezuspešni.

Ruske čete so bile tudi popolnoma odbite v ponovnih napadih z ojačenji jugozapadno od Pinska, na obeh straneh Nobelskega jezera, proti Lubieszowu ob Stohodu, pravi berlinsko naznanilo.

Ruski napadi ob Stripi in ob Koroplecu so se tudi izjalovili, pravi isto naznanilo.

Položaj neizpremenjen.

Dunaj, 2. avg. — Avstro-ogrski vojni glavni stan naznanja z dnem 1. avgusta:

"Sovražni napadi blizu Molod Gonova, severozapadno od Kolomeje, so se izjalovili. Južno od Pripjeta je bilo med julijem ujetih 90 častnikov in 18,000 vojakov in uplenjenih 70 strojnih pušek."

Današnje uradno poročilo avstro-ogrskega glavnega stana naznanja, da je položaj ob celi ruski fronti neizpremenjen.

Zapadna fronta.

Berlin, čez London, 31. jul. — Anglo-francoske čete niso v svojem napadu proti nemškim postojankam v okrožju reke Somme pridobile niti pedi zemlje, kakor pravi danes izdano naznanilo nemškega vojnega glavnega stana. Britanske izgube so bile prav velike. Nemci so zbili štiri francoske zrakoplove.

London, 31. jul. — Francoski in britanski vojaki se bojujejo v znojni poletni vročini. Britanski topovi povzočajo strašno krvolitje med Nemci.

Ogromne izgube.

Berlin, 1. avg., brezžično v Sayville. — "Po jako previdni cenitvi", pravi danes izdano naznanilo nemškega vojnega glavnega stana, "so skupne anglo-francoske izgube v ofenzivi v okrožju reke Somme 350,000 častnikov in vojakov." Britance stane "uspeh" najmanj 230,000 mož, po isti previdni cenitvi.

Pariz, 1. avg. — Čisti uspeh britanske ofenzive ob reki Somme od 1. do 15. jul. je bil uradno naznanjen danes. Cela prva nemška postojanka med Ovillersom in Montaubanom ter večji del druge nemške postojanke je zdaj v britanskih rokah.

Sedem vasi je bilo vzetih nazaj ter 12,000 častnikov in vojakov ujetih. Med vojnim plenom je 35 topov, več velikih havbic, veliko število strojnih pušek, mnogo streliva in drugih zalog. Nemških zrakoplovov je bilo zbitih 21.

Nemške izgube na mrtvih in ranjencih, pravi naznanilo, so morale biti resne. Nemci so morali poklicati več reserv.

Anglo-Francozi baje uspešni.

London, 2. avg. — Ljuti boji se vrše na številnih točkah ob britanski in francoski fronti.

Britanci so napredovali vzhodno od Pozieresa v okrožju reke Somme. Severno od reke so snoči francoske čete osvojile neko močno nemško utrdbo med Hemsko hosto in Monacujevo farmo.

Bitka besni s polno močjo na desnem bregu reke Meuse, severno od Verduna. Danes so Francozi zavzeli velik odsek nemških zakopov.

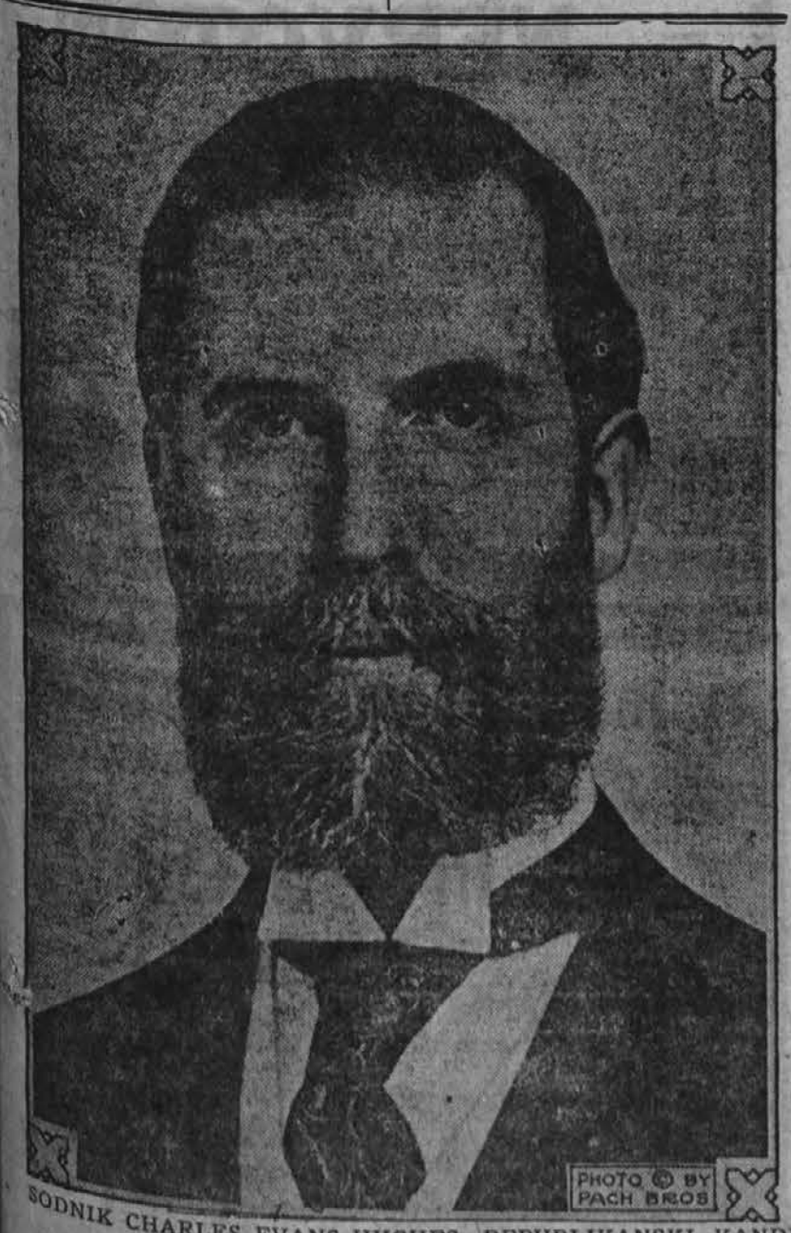

SODNIK CHARLES EVANS HUGHES, REPUBLIKANSKI KANDIDAT ZA PREDSEDNIKA.

Charles E. Hughes, republikanski kandidat za predsednika Združenih Držav, je bil v ponedeljek zvečer uradno obveščen o svoji nominaciji in je imel tem povodom govor, iz katerega prinašamo danes glavne posnetke. Sedaj se poda na volitveno potovanje po deželi; prihodnji torek bo govoril v Chicagu. Predno je postal sodnik najvišjega sodišča v Washingtonu, D. C., vsled imenovanja po predsedniku Taftu leta 1910., je g. Hughes služil svojo drugo dobo kot guverner države New York. Svoj čas je bil izvršujoč odvetnik v New York City in profesor na Cornell University, kjer je učil pravoznanstvo. Sodnik Hughes je bil rojen v mestu Glens Falls, N. Y., dne 11. apr. 1862.

HUGHES OBVEŠČEN O SVOJI NOMINACIJI.

Republikanski kandidat za predsednika Združenih Držav naznanil svoj program za kampanjo.

Njegov govor zelo hvalijo.

Pojasnjeval pogreške sedanje uprave. Pride v Chicago prih. torek.

New York, 31. jul. — Charles E. Hughes, republikanski kandidat za predsednika, je bil nocoj uradno obveščen o svoji nominaciji. V sprejemnem govoru, s katerim je odgovoril na izvajanja senatorja Hardinga, ki mu je bila poverjena omenjena naloga, je g. Hughes pojasnjeval glavna vprašanja narodne kampanje. Napadal je zavezno vlado zaradi njene politike v Mehiki, zaradi njenega postopanja iza izbruha evropske vojne in zaradi njene mlačnosti v vprašanjih vojaških priprav ter se je izrekel za novo politiko trdnosti in stalnosti napram Mehiki, za ohranitev vseh ameriških pravic na suhem in mokrem, za zadostno narodno obrambo in za dovoljno zaščito zapadne in vzhodne brežine.

Posnetki iz Hughesovega govora.

Želimo, da bodi Republikanska stranka posredovateljica dela in dosege, glasilo resničnega izraza vladajočega amerikanizma: Amerika najprej in Amerika močna.

*

Že v začetku sedanje uprave, ko bi v diplomatskem občevanju morala biti moč in izkušenost, smo imeli slabost in neizkušenost. Naše zastopstvo v diplomaciji je odprta knjiga, polna lažnivih izjav, v sramoto tistim, ki verjamejo v amerikanizem.

*

Postopanje zavezne vlade z Mehiko tvori zmedeno poglavje pomot in pogreškov. Mehiška zemlja je omadeževana s krvjo naših vojakov. Zatekli smo se k dejanskemu navalu, ne da bi pridobili zaželeni namen. To je zabeležba, ki je ne moremo razmotriti, ne da bi občutili globoko ponižanje.

*

Uprava je skrajno zanemarila svojo očividno dolžnost, zagotoviti zaščito za življenje in lastnino naših državljanov (v Mehiki). Da obstaja ta dolžnost od strani naše vlade, o tem ni treba govoriti.

*

Mi ne podpiramo nobene skrivne politike, nobenih spletek (zvijač), nobenih tajnih načrtov. Mi smo iskreno, vdano, s polnim srcem za Združene Države. To je geslo za vse Američane. To je moje stališče. Jaz sem za neprestrašeno ohranitev vseh ameriških pravic na suhem in mokrem.

*

Mi smo (v evropski vojni) upravičeni do zagotovitve ameriških pravic. A to ni bilo doseženo. Imeli smo hrabre besede, ali vkljub našim prigovorom (protestom) so bila življenja Američanov uničevana. Niso besede, ampak moč in sklepi za besedami so, ki štejejo in se vpoštevajo.

*

Primerna vojaška pripravljenost ni militarizem, ampak je bistvena zagotovitev varnosti, je potrebno zavarovanje miru. Strašno nepripravljeni smo.

*

Jaz potrjujem izjavo v platformi v prid volilni pravici za ženske. Dovolitev volilne pravice za ženske je neizogibno potrebna.

Pride v Chicago v torek.

Chicago, Ill., 3. avg. — V vseh republikanskih glavnih stanih so govorili včeraj o pripravah za obisk republikanskega predsedniškega kandidata Charles Evans Hughesa, ki pride v Chicago prihodnji torek.

Dne 8. avgusta zvečer ob 8. uri se prične veliko Hughesovo zborovanje v Coliseumu.

Sprejemni odbor je sestavil spored, ki bo obsegal med drugim javen sprejem in luncheon v Hamilton Clubu.

Republikanci vseh vrst so razpravljali snoči podrobno govor, ki ga je imel sodnik Hughes v ponedeljek zvečer v New Yorku povodom formalnega obveščenja o njegovi nominaciji. Enoglasno je bilo mnenje, da bo govor posebno v Illinoisu dobro došel kot kampanjski dokument prve vrste, ki mnogo doprinese k temu, spraviti razne vrste strančice pod en klobuk. Vsi so hvalili govor kot krasen in izvrsten.

Wilson in ženska volilna pravica.

Washington, D. C., 2. avg. — Predsednik Wilson bo vztrajal slej ko prej pri tem, da je vprašanje o volilni pravici za ženske problem, ki ga ima rešiti vsaka država zase, tako je bilo danes naznanjeno v Beli hiši.

Carranza in Wilson.

Washington, D. C., 2. avg. — Po tukajšnjem splošnem vtisu je upanje, da Carranzova vlada ugodno sprejme Wilsonovo zadnjo noto, skrajno malo.

Carranza in njegovi svetovavci so baje proti načrtu, da se pooblastila skupne mednarodne komisije raztegnejo na vsa sporna vprašanja med Mehiko in Združenimi Državami, ker morda goje sumnjo, da se namerava g. Wilson po ameriških komisarjih vtikati v notranje stvari mehiške, da "razmere izboljša".

Otroška mrtvoudnost.

New York, 1. avg. — Tekom zadnjih 24 ur, do 10. ure danes dopoldne, je umrlo 57 otrok za otroško mrtvoudnostjo, in 159 novih slučajev je bilo zglašenih.

937 otrok umrlo.

New York, 2. avg. — Število obolenj na otroški mrtvoudnosti je zopet naraslo. Izza pričetka nalezljive bolezni je bilo zglašenih tukaj 4,298 slučajev, od katerih je poteklo smrtno 937.

Koruza trpi vsled suše.

Springfield, Ill., 2. avg. — Pred današnjim dežjem sestavljeno tedensko poročilo zaveznega vremenskega urada o letini pravi, da v celi državi koruza zelo trpi vsled suše. V poročilu je rečeno:

"Koruza trpi vsled vročine in suše ter se je v južnih in osrednjih delih države skoro popolnoma posušila. Oves in seno so skoro spravljena. Drobno žito mlatijo. Senena letina je dobra, pšenica srednja in oves različen v raznih krajih. Vrtovi, travniki in koruza potrebujejo nujno dežja. Številna farmska živina je podlegla posledicam vročine."

Goreče mesto.

Quebec, 2. avg. — Dospele brzojavke pravijo ,da je celo mesto St. Anne de la Pocatiere v plamenih. Vzrok ogromnega požara ni znan.

Casement obešen.

London, 2. avg. — Sir Roger Casement bo usmrčen v pentonvillski ječi ob 9. uri jutri dopoldne zaradi veleizdaje. Britanska vlada je sklenila, da se kazen izvrši, kakor je naznanil lord Robert Cecil, minister za vojno obrt.

Vendar je še nekaj upanja, da bo sir Roger pomiloščen.

Gavin Duffey, odvetnik za bivšega viteza, je odgovoren za naznanilo, da se je obsojenec izpreobrnil h katoliški veri, odkar je bil obsojen na smrt.

London, 3. avg. — Sir Roger Casement je bil obešen danes ob 9:07 predp.

Kolumbovi vitezi.

Davenport, Iowa, 2. avg.—"Knights of Columbus" so se zbrali tu danes k svojemu letnemu zborovanju, v zvezi z volitvijo novih uradnikov. Lanski uradniki so bili zopet izvoljeni.

Jolietske novice.

— Smrtna kosa. Rojak John Šuklje, 115 Indiana street, star 32 let, oženjen, rojen v Gorenji Lokvici št. 24 na Belokranjskem, bivajoč v Ameriki nad 25 let, je po dolgi mučni bolezni zaspal v Gospodu v torek zvečer ob 10. uri 40 minut. Bil je član dr. Vit. sv. Jurija št. 3 K. S. K. J., član dr. sv. Družine št. 1 D. S. D. in zavarovan tudi pri Prudential Insurance Co. Zapušča ženo in troje otrok, nadalje očeta, mater, enega brata in eno sestro ter več drugih sorodnikov. Bil je miren in prijazen mož. Več prihodnji. Pogreb se vrši danes (petek) dopoldne.

— Umrl je v sredo zvečer rojak Jos. Zupančič, samski, star nad 50 let, stanujoč v Sekolovi hiši pod št. 101 Indiana street, doma nekje od Trebnjega na Dolenjskem, kjer zapušča brata in sestro, član dr. sv. Frančiška št. 29 K. S. K. J. Pogreb bo v soboto dopoldne. N. p. v m.!

— Iz Waukegana sta prišla v Joliet na obisk z avtomobilom v četrtek gg. Jos. Hribar in Jos. Cankar.

Izvanreden potovalec po svetu

je vsekako poljski grof Rocca Dianovicz. Že 40 let potuje po svetu in sicer peš. V Lissi (Poznanjsko) je rojen ter je začel svoje potovanje, ko je bil jedva 14 let star. Njegovo potovanje ga baje že stane 1½ milijona kron. V vsaki vasi in vsakem mestu naznani svoj prihod in odhod. Že nad 10,000 pismenih izkazov ima od oblastev raznih dežel. Pred dnevi je prišel v Chatres, odtod je odšel kmalu v Bordeaux. In to vse, da more zbirati tvarine za veliko delo, v kojem namerava popisati življenje po jetnišnicah raznih dežel. Da bi se še bolj poučil o takem življenju, se včasih da zapreti. Bil je v francoskih, laških, španskih, angleških in amerikanskih zaporih... Tako francoski časniki.

"DEUTSCHLAND" MED POTJO DOMOV.

Nemška trgovinska podmorska ladja odrinila v torek iz Baltimora proti Bremenu.

Skrajno nevarna vožnja.

Angleške vojne ladje prežijo in stražijo Atlantsko morje.

Baltimore, Md., 1 .avg. — Podmorska trgovinska ladja "Deutschland" je danes odrinila domov v Bremen ali kako drugo nemško luko. Zapustila je svoje sidrišče pred Locust Pointom ob 5. uri 40 minut popoldne.

Annapolis, Md., 1. avg. — Podmorska ladja "Deutschland" je plula nocoj ob 8. uri 45 minut s hitrostjo kakih 12 milj na uro mimo Annapolisa. Spremljala jo je samo ladja vlačivka "Timmins", ki jo je bila tudi dovedla. Jahta "Valiant" je pristala tukaj in naznanila, da je potekla vožnja dosedaj brez vmesnega dogodka. Obrežni kuter "Wissahickon" je zapustil podmorsko ladjo na višini Forta Carrolla. Vreme je vedro, valovitev ne posebno močna, ali sapa je trmasta.

Na širokem morju.

Washington, D. C., 2. avg. — Pomorski department je prejel nocoj poročilo od rušivca "Sterrett" v Hampton Roads, da je ladja vlačivka "Thomas F. Timmins" naznanila, da "je podmorska ladja odplula od rtov in prek tri milje oddaljene meje ob 8. uri 30 minut nocoj".

Še blizu brežine.

Norfolk Va., 2. avg. — Pripravljajoč se, da odrine v odprto morje, je nemška podmorska trgovinska ladja "Deutschland" nocoj baje deset milj od Rta (Cape) Henry ob ustju zaliva Chesapeake.

Vendar je tako blizu brežine, da ne bi bila v nobeni nevarnosti pred zavzetjem, ako bi prišla kaka nadaljnja britanska križarka v bližino rtov ob Virginiji. Prva križarka britanska je bila videti pred nekaj nočmi; videla jo je bojna ladja "Louisiana".

Newport News, Va., 2. avg. — Iz Forta Monroe poročajo, da se je ladji "Deutschland" podoben brod usidral ob 4. uri 30 minut popoldne blizu ladje svetilnice Thimble Shoals.

Nova povest.

V tej številki prinašamo konec Dickensove "Povesti o dveh mestih", ki je gotovo zadovoljila mnoge čitatelje A. S.

V prihodnji št. pričnemo priobčevati novo daljšo povest iz domačega slovenskega življenja na Dolenjskem ozir. Gorenjskem blizu štajerske meje, namreč:

"Malo življenje", povest, spisal dr. Fr. Detela.

BREZ SKRBI

pošljite denar skozi naše posredovanje v staro domovino, ker kljub vojnim zaprekam, se naše pošiljatve izplačajo vedno točno.

Kljub temu, da ne dobite pisma od svojcev iz stare domovine, ker je bilo morda isto na onem parniku, ki je prišel v roke Angležem ali Francozom, se ni treba bati, da denar ni na varnem.

Bodite brez skrbi! Dokler vidite naš oglas v listu, ni nobene nevarnosti. Če bi bila kakšna nevarnost, bi mi to v listu objavili.

Mi garantiramo vsako pošiljatev, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali druzega vzroka.

Po Wireless (brezžičnem brzojavu) pošljemo denar v staro domovino, in to naravnost v Avstrijo.

Ako ni pomote ali posebnosti, je denar prejet v 3. do 5. dneh. Včasih se pa tudi za delj časa zakasni.

Vsak brzojav, akotudi ima manj kot 6 besed, stane $4.50, če pa je več kot 6 besed, se računa po 65c od vsake besede in številke posebej.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se posluži našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino:

5 K za..	$ .90	250 K za..	$ 35.00
25 " ...	3.75	500 " ..	70.00
50 " ...	7.25	750 " ..	105.00
100 " ...	14.00	1000 " ..	139.00

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastonj, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočenem pismu kar gotov papirnat denar.

AMERIKANSKI SLOVENEC
bančni oddelek.
1006 N. Chicago St. JOLIET, Ill.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Joliet, Ill., 2. avg. — Pravijo, da je bilo od 4,000 do 5,000 oseb na velikem jubilejnem pikniku, ki ga je priredilo zadnjo nedeljo v Theilerjevem parku naše slavno društvo Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. J. In vpričo uprav velikanske udeležbe pa najlepši red med celim piknikom do pozne noči, to je pač posebne omembe in pohvale vredno dejstvo, na katero je vsa naša naselbina lahko ponosna; kajti kjer vlada red in mir, tam je doma tudi prava omika in izobrazba.

— Spominska knjiga. Društvo Vit. sv. Jurija je izdalo povodom svoje petindvajsetletnice primerno spominsko knjižico, obsegajočo 24 strani, pravlično tiskano v tiskarni A. S., pod vodstvom našega tiskarskega mojstra, foremana Alex Rossa. Knjižica vsebuje kratko zgodovino društva, potem slike raznih bivših in sedanjih društvenih odbornikov, sliko društva v paradi l. 1906 itd. Priporočljivi so oglasi domačih trgovcev in raznih kandidatov za septembrske nominacije. Knjižica bo najlepši spomin na srebrni jubilej dr. Vit. sv. Jurija.

— Drugo nedeljo, dne 13. avgusta, bo v Theilerjevem parku piknik društva sv. Družine št. 1 D. S. D.

— Danes imajo svoj piknik jolietski trgovci, in sicer v Dellwood parku. Vse prodajalnice so zaprte od 9. ure dopoldne in tudi mestni delavci imajo "civilni praznik". Poštni urad je odprt samo dopoldne do polenajstih. Trgovski piknik je vsako leto dan veselja in počitka za vse trgovce, grocerje, mesarje in druge skrbne ljudi, ki nas zalagajo z vsakdanjimi potrebščinami.

— "Hladni val" je naposled prišel tudi do Jolieta, in sicer v ponedeljek, dne 31. jul., popoldne. Najbolj vroča noč letošnjega poletja je bila od zadnje nedelje na ponedeljek, ko zaspati skoro ni bilo mogoče. Naslednja noč, od ponedeljka na torek, pa je bila hladna in vsem res dobro došla po dolgem pričakovanju. Včeraj v rano jutro je kazal toplomer 69 stopinj. To je bila najnižja temperatura v zadnjih treh tednih v Jolietu. Stari vremenski opazovatelji ,ki so prorokovali, da pride hladni val z mlajem ali mlado luno, so bili radosti in ponosa polni, ko se je njihovo prorokovanje uresničilo in so hladne sapice pripihale čez pekočo površino našega okraja. Mlaj je prišel ob 8. uri 15 minut dne 29. julija. Hladni val je bil komaj 50 ur za njim. V ponedeljek popoldne so stalno pihljale severne sapice in ohlajale ozračje po jolietskih cestah. Samo dežja še ni, a vse rastlinstvo ga komaj pričakuje.

— Četrtek, petek, sobota in nedelja so bili najbolj vroči štirje zaporedni dnevi v zgodovini okraja Will po vremenskih poročilih. Toplomeri po vsem Jolietu so zaznamovali nad 111 stopinj.

— 22 žrtev vročine. Izza dne 16. julija je umrlo v Jolietu vsled vročine nič manj nego 22 oseb. V nedeljo je zahtevala vročina šest človeških žrtev, a zbolelo je za solnčarico nadaljnjih 25 oseb.

— Rojak Mike Ženko, 897 N. Bluff street, ki je v nedeljo nevarno zbolel vsled vročine, tako da so ga morali prepeljati v bolnišnico sv. Jožefa, se počuti bolje in bo kmalu okreval.

— Konji so zelo trpeli med vročo dobo v Jolietu. Šele v soboto je župan odredil, da imajo vse gasiteljske hiše, policijska postaja in mestni vodnjaki na sesaljke služiti kot brezplačna napajališča za konje med vročo sezono.

— Bližnji "Romeo beach" je priljubljeno kopališče za Jolietčane. Blizu košatih dreves čista voda, zato se imenuje tudi Clearwater Lake. Samo premalo zavarovano je bilo doslej to kopališče. In ker je voda globoka, ni čuda, da je zahtevala že več žrtev. Utonil je tamkaj zadnjo nedeljo neki Edward Meeney in predzadnjo nedeljo neki Leo Heenan. Od ponedeljka je "Romeo beach" zaprt; odpro ga zopet danes ali jutri, ko se izvršijo potrebne varnostne naprave za kopanje.

— Limone in limonado je delila Illinois Steel Co. svojim delavcem sredi zadnjega tedna, da vsaj deloma ugasi njihovo žejo vsled neznosne vročine.

— Ledu je primanjkovalo v Jolietu koncem zadnjega tedna, zlasti v soboto.

— Mleko so podražili za 1c na quart (od 8c na 9c) nekateri mlekarji, češ da primanjkuje paše, ker se je trava posušila vsled silne vročine julija meseca. Večina mlekarjev pa še prodaja in bo prodajala mleko po stari ceni.

— Utekli. Nič manj nego 8 (reci: osem) "častnih" kaznjencev je uteklo s "častne farme" med prošlim mesecem. Nekatere so zopet ujeli, drugih še nimajo.

— $411,106 je stalo mestno šolstvo jolietsko med preteklim šolskim letom. Med te stroške so všteti denarji za odgojne in stavbne svrhe.

—Obstrelil je svojo ženo v bližnjem Rockdalu v ponedeljek zvečer neki Nicholas Pavlica. In sicer v pijanosti. Žena je v bolnišnici sv. Jožefa, mož pa v okrajni ječi.

— Čisto mleko zahtevajte od svojih mlekarjev, pravi zdravstveni komisar E. J. Higgins, ki je dognal, da mnogi mlekarji jolietski prodajajo nečisto mleko, ki je škodljivo zlasti za otročiče.

— Dr. Niko Zupanič, član Jugoslovanskega odbora v Londonu, nahajajoč se izza meseca aprila v Ameriki, je te dni obiskal Joliet, kjer pa ni našel polja za setev svojih vratolomnih idej.

Cleveland, O., 29. julija. — G. urednik! Po dolgem času se zopet oglasim. Pa še zdaj vam nimam kaj posebno veselega poročati. Žalibog, da so namreč naši takoimenovani katoliški možje včasi tako mlačni in take švigešvage. To bi ne smelo biti. To se mora obsojati. V odboru za Narodni Dom, ki ga sicer nikoli ne bo, so sami taki, ki jim vse, kar je katoliško, že od daleč smrdi; nekateri teh ne dajo niti svojih otrok krstiti, drugi so samo na "kortu" poročeni, noben pa ne gre v cerkev, vsi so proti slovenski farni šoli in proti katoliški cerkvi. Pa naj bi bilo, ako bi bili sami med seboj, ako bi ne vabili med se tudi naših katoliških mož, in ako bi se naši možje ne odzvali temu vabilu. Skoro vsi naši možje sicer so odklonili povabilo sedeti med ljudmi, ki so framazoni in nasprotniki cerkve; toda žalibog eden je, ki je res privozil v sredo teh "derehtarjev". In to je predsednik našega velikega društva sv. Vida št. 25 K. S. K. J. Je res, da ga ni poslalo tja društvo sv. Vida, ampak društvo Dosluženccv, vendar bi naš Mike kot katoliški mož, in ako bi bil res mož naše stranke, ne smel iti tja in se dati celo voliti v odbor. Tam ima le zato upliv, ker je predsednik največjega društva, in ker je to društvo na katoliški podlagi, zato ga tam častijo, ker ga imajo za trnek, na katerega naj bi se ribe lovile. Drugače so sami socijalisti in framazoni, le predsednik društva sv. Vida naj bi markiral in zastopal katoličane, da bi ti ljudje s pomočjo Mikovo tudi od katoličanov dobili kake cente za svoje namene. Med člani društva sv. Vida vlada zaradi tega splošna nezadovoljnost glede predsednika, in le prizanesljivosti in pa gentlemanosti članov se ima zahvaliti, da se še o tem ni govorilo javno na seji društva. Toda dolgo se to ne bo trpelo. Mike naj ali pusti mesto direktorja pri Narodnem Domu, ali pa naj pusti mesto predsednika pri društvu sv. Vida. Obe ti službi ne gresta skupaj. Društvo sv. Vida se je odločno izreklo proti Narodnemu Domu, ker je uvidelo, kaki ljudje razširjajo to misel, zato mora biti pa tudi predsednik istega mnenja kakor društvo, drugače je boljše, da ni predsednik. Hiša Setnikarjeva je še zmiraj bila na dobrem glasu kot vzorna, zato se nam pa tem bolj čudno zdi, da gre gospodar v tako družbo, kjer sede framazoni poleg socijalistov. Saj se bo že kdo drugi dobil, ki bo sposoben izvrševati mesto predsednika pri največjem clevelandskem društvu, ako Mike na vsak način hoče biti blagajnik za Narodni Dom. Lep pozdrav vsem čitateljem lista in članom društva sv. Vida. **Opazovalec.**

Podružnica St. Joseph, Valley, Wash.

— Cenjeno uredništvo Am. Slovenca! Prosim, blagovolite natisniti ta moj dopis, ki je resničen, brez vsake laži, in odgovarja na dopis v številki 68, z dne 21. julija, kjer se je pisatelj podpisal z Radovednež.

Ta pisatelj "Radovednež" pa že tako hinavsko igra farizeja, ki je stal pred oltarjem ter klical: "Poglej me, da nisem tak, kot so drugi." Ha-ha-ha.

O Radovednež, še vse slabši si Ti, kot farizej.

Sili me ponos tukajšnjih Slovencev, da pojasnim oni dopis, ki je njegov pisatelj "Radovednež", da nas res ne bodo Slovenci tako strahovito grozno obsojali, kot nas obsoja tukaj malovredni rojak in "pisatelj" Radovednež.

Ni moj namen se prepirati po časopisju. Toda ko je on začel po časopisju, naj tudi jaz pojasnim v časopisu.

Radovednež piše: "Imeli smo slavnost v fari sv. Jožefa." Torej, če še ne veš, Ti pa jaz povem, da tukaj še ni fara, ampak, po domače rečeno, podružnica Civilarske fare.

Pišeš: "Napravili smo mlaj in okrasili s cvetlicami." Radovednež, spoznaj se, da Ti nisi postavljal mlaja, ker te še zraven ne puste. Okrašen s cvetlicami ni bil, ker je bila le amerikanska zastava.

Pišeš: "Sv. Jožefa altar je bil okrašen." Kako moreš Ti to reči "Sv. Jožefa altar"? Ali si videl vse tri altarje? Mislim, da na slavni dan sv. Rešnjega Telesa Ti cerkve še od znotraj videl nisi.

Nadalje pišeš: "Streljali smo pa tako, da se je vse treslo." Kje se je treslo? Saj ni bil potres. Mislim, da i se Ti tresel od razburjenja in jeze. Vem, da Ti je kri kar vrela, ker nisi smel biti zraven pri slovesnosti in ker se je brez Tebe vse opravilo.

Potem pišeš: "Peli s m o slovenski in latinski." Prašam te, kako moreš Ti reči: "smo"? Vsa cerkev nikdar ne poje, da se more reči "smo"; drugič pa Ti pri pevskem zboru nisi več, ker ne smeš biti, čeravno si dober basist, potem se pa ve, da lažeš.

Nadalje pišeš: "Naznanjamo, da nas je župnik Fjusi zapustil." Torej kako se potem moreš podpisati Radovednež, ko "naznanjamo" pomeni, da vas je več, torej vas lahko imenujem "Radovedneži".

Nadalje pišeš: "Nas je več v fari, ki to obžalujemo." Res je to. Ampak mislim, da gospoda boš Ti najbolj pogrešal, ker si precej hlač in sukenj od njega dobil vbogajme.

Pišeš: "Drugi so vzrok, da nas je zapustil župnik." Radovednež — laž, laž. G. Fjusi je šel proč zaradi bolezni in slabega zdravja, ker ne more več sam opravljati težavne župniške službe, torej je šel v Spokane, v samostan.

Zopet pišeš: "Gospod je hotel, da se natanko in prijazno gospodari v cerkvi." Natančno se je; če se pa prijazno ni moglo, si pa Ti, Radovednež, sam kriv. Toliko si govoril in obrekoval ljudi in take razmere delal, da Ti je cerkveni odbor odvzel cerkvene ključe. Spomni se, da je bila lansko leto cerkev zaprta dva meseca samo zaradi Tebe, Radovednež, a sedaj zavračaš krivdo na druge. Pa je ne boš, ker Te vsi preveč poznamo. — Res je to, da je bila večkrat pridiga: Ljubi svojega bližnjega kot sam sebe. Ampak spoznaj sam sebe, da je g. župnik vedno pri taki pridigi nate mislil, in jaz lahko povem onega, ki ga je prašal gospod: Ali je bil ta ... pri sv. maši in pridigi? Le Ti, Radovednež, prej sam ljubi bližnje, potem te bodo tudi drugi, saj te že tako vsi sovražijo kot vrag križ.

Nadalje pišeš, da "so ljudje pregnali župnika in več krščanskega ljudstva". To pa je laž tako debela, da jo lahko kar vsak tukaj "ošlata". Ni res, da smo ga pregnali, ker vsi smo ga spoštovali kot našega pastirja, ki pase ovce in kozle, pa največji kozel med nami si Ti, Radovednež. Ljudstva pa nismo nobenega pregnali, kakor samo Tebe, Radovednež. Skoraj bi rekel, da ljudje rajši hodijo sedaj v cerkev, kot pa takrat, ko si Ti opravljal cerkovnikovo službo ter tako krivico in take razmere delal. Če bi ne bil cerkveni odbor prisiljen Ti vzeti ključe ter Te spoditi na cesto, bi nobeden več ne bil prišel k maši. Spodili so Te proč od cerkve in službe, proč od petja, torej ti ne preostaja drugo, kot biti v cerkvi; v cerkev hoditi Ti pa nobeden ne zabrani; če pa nečeš, boš pa sam odgovoren zato.

Nadalje pišeš: "Zdaj so začeli sovražiti cvetlice ter obetajo, da jih bodo ven vrgli." Da, res je to. Celih 5 ali 6 let, ko si Ti imel cerkovniško službo, ni bila cerkev nikdar tako okrašena, kot je sedaj v letu 1916, ker jo krasi tajnica Altarnega društva, Mrs. Marie Trampush. Prav je, če ona pravi: Če bom jaz v soboto altarje krasila, jih ni treba v nedeljo jutro drugim. Vsak, če misli rože djati na altar, naj jih prinese v soboto, ne v nedeljsko jutro. Naj bo.

Sedaj pa, če ne nehaš, Ti bomo pa še stopili na prste. Če so Te tukaj "panali", da se ne upaš več tako obrekovati in lagati, ali misliš, da smeš po časopisju smešiti in sramotiti svoje rojake? Ne, ne. Pamet imej. Le pihaj vročo kašo, pa je Ti, Radovednež, ne boš ohladil, ker si preveč zagrizen.

Zahtevamo pa resnico miroljubni Slovenci potom časopisa, da Radovednež spozna samega sebe ter prekliče oni dopis z dne 21. julija, v št. 68, ter imenuje oni dopis za laž in obrekovanje, če ne, bo drugič s polnim imenom podpisan, da se bo po Ameriki vedelo, kdo tukaj med Slovenci seje neslogo in prepir, ker ga že v več krajih poznajo. Sedaj zamolčim Radovedneževo ime. **Resnica.**

Pozdrav iz Jolieta, Ill.,

vsem rojakom na Chisholmu, Minn., posebno štrajkarjem, ker so mi vsi znani, zatorej jim želim mnogo uspeha in veselja, posebno korajžno srce, ne tako kakor so nekateri omahljivci, ki mislijo, da vse bo pomrlo, ako ne dela par mesecev. Kako so pa bili doma pred dvema letoma, eni po osem mesecev? Takrat je bil lahko doma, zato ko je kapitalizem napovedal štrajk. Le držite se doma in trdno vsepovsod, kot na Chisholmu. Jaz vem, da na Chisholmu jih ne dela pet ali k večjemu deset od sto, zakaj tukaj so bolj trdni za štrajk kot vsako jeklo. Oni so nepremagljivi. Tako mora biti povsem "renču", zakaj zdaj se gre za to, kar je potrebnega za vse, posebno za delavce. Oni se morajo zavedati svojega napredka, zakaj oni so prisiljeni zaradi kapitalizma in svojih delodajalcev, ki jim hočejo zadnjo kapljico krvi popiti iz njih žil.

Kakšni pa so tisti ljudje, ki pomagajo delodajalcem in kapitalistom, da bi oni zmagali? To so pa tisti skebi. Kaj pa vendar delajo sedaj oni, ko delavci iščejo svoje pravice? Ti lenuhi pa zdaj pletejo bič, da bi kompanija zmagala, da bi potem pa še bičala delavce. Tako zdaj ti skebi prosijo, da bi kompanija še to breme dobila, da bi ga delavcem naložila. Jaz mislim, da so jim dozdaj dosti kri pili. Sedaj, ko je čas, da bi malo pridobili svoje pravice in za svoje mlajše dobro napravili, pa imamo vmes tiste nesramneže, ki bi radi še delavce na križ pribili, pa še tisto zadnjo kapljo krvi popili iz njih žil. Sram je lahko vsacega takega delavca, ki se ne pridruži svojim štrajkarjem in noče pomagati svojim otrokom, ko bi si moral misliti: "Ako sem jaz preganjan, nočem pa, da bi bili moji otroci!" in ko bi štrajkarje zagledal, bi moral reči: "Delal sem, skebal sem, ali več ne bom, odpustite mi, štrajkarji, in pridružim se vam in zmagati moramo!"

Potem bi bila lepa sloga v delavskih razmerah. Le združite se vsi skupaj in recite: "Ne gremo delat, dokler ni zmage naše!"

Ne bojte se, ne strašite se, ko pridejo taki zapeljivci in vam govorijo: "Tam že dosti ljudi dela." To ni resnica. Jaz sem sam opazoval na Chisholmu, Minn. in po "renču", pa gre samo par tistih hudih socijalistov lenih, ki nočejo nikdar delati, pa en par tacih, ki hodijo samo zaradi videza v cerkev, ali tako bi te pa na meh odrl. Tu se ne sme gledati na stranke, ko se gre za korist vseh.

Ali največ gre takih delat, ki pravijo: "Jaz sem socijalist." O sedaj vidimo, kakšen socijalist si. Samo taki so večinoma, ki pravijo: "Cerkve podreti, pa duhovne pobiti, potem bo dobro." Ne, to pa ni res. Svobodo nam pripovedujejo socijalisti, ali oni nam ne bi radi dali svobode. Zdaj vidim, da je dosti takih, ki je še sebi ne privoščijo: hodijo skebat! Nobeden ne bi smel pred iti delat, dokler ni delavske zmage. Ali zmaga mora biti, samo držati treba ko verige, potem je zmaga zagotovljena.

Vsi bi morali biti tako, kot sem nekega štrajkarja slišal. Pravi: "Jaz sem dobro služil zmerom, ali moram gledati za to, ko so nas preveč gonili in zato, ko niso pa eni nič zaslužili."— To se reče, da je človek kot pravi pregovor: Vsi za enega in eden za vse. Taki morate biti vsi. On pravi: "Jaz ne grem popred delat, dokler ni zmage naše!"

In potem sem pa malo zasledoval, pa sem preračunal, da se dobi devetdeset procentov takih štrajkarjev. Samo v slogi je zmaga gotova.

Skebi, ostanite s svojimi štrajkarji in ne hodite skebat, ker od gladu ni še nobeden štrajkar umrl in tudi vi ne boste. Vsak, kateri je reven, če pove, pa mu bo vsaki pomagal po svoji moči. Zatorej obrnite vsi hrbte kompanijam, saj one vam jih pa zmeram, kadar se jim poljubi. Samo delavci in vsi ostali trgovci in drugi skupaj držite z delavcem, pa mora biti zmaga. Vsi živimo od delavcev, brez delavcev ne more biti ničesar na svetu, na delavskih žuljih vse stoji, zatorej kličem vsem: Složno, zložno, složno!

Pozdravljam vse skupaj, posebno moje znance na Chisholmu in želim, ko se vrnem, da najdem vse v najlepši slogi. Amerikanskemu Slovencu pa mnogo naročnikov in obilo uspeha. Obiskovalec v Jolietu, Ill.,

Jakob Šega, iz Chisholma, Minn.

DUNAJSKO PISMO.

(Iz "Slovenca", 19. jan. 1916.)

Življenje beguncev na Dunaju. — Novica mirovnih pogajanjih s Črnogoro.

Med razne kraje, kjer so se ustanovili begunci v večjem številu, spada tudi mesto Dunaj. Posebno iz obmejnih krajev Galicije jih je tu na stotine. Po izbruhu italijanske vojne je došlo gor tudi mnogo ljudi iz našega Primorja in iz Tirolske. Kakor Poljake in Ukrajince so sprejeli Dunajčani s sočutjem tudi južne begunce, katerim so posvetili še večjo skrb že iz jeze nad perfidnim Italijanom. A naši begunci so pa tudi veliko bolj hvaležni in dosedaj ni še bilo glede tega nikakih pritožb, kakor so se večkrat dogajale glede drugih. Nas Slovence bo pa v prvi vrsti zanimalo, koliko je Slovencev na Dunaju in kako se jim godi.

Kolikor sem mogel poizvedeti potom poizvedovanja pri centralnem begunskem odboru, ki pa radi obsežnosti delokroga in obilo posla, ki ga imajo uradniki, ni prav natančno, posebno tudi ker ne pišejo imena pravilno, še nahaja na Dunaju okoli 60 slovenskih beguncev. Raztrošeni so pa sem pa tja po mestu, tako da nimajo nobenega stika med sabo. Samo nekaterim begunkam iz Brd se je posrečilo, da so sprejete v begunski dvorec (Fluechtlingsheim) X., Quellenstrasse 135. Tam imajo zastonj stanovanje, ki je prav čedno. Čudno je samo, da je vtem begunskem dvorcu tako malo Slovencev. Razen že omenjenih Slovenk iz Brd se ne nahaja nihče. Vse polno pa je Italijanov iz Pulja in potem tudi iz Gorice. Radi tega je razumljivo, da se omenjene ne počutijo tam preveč domače, a uprava naj zato skrbi, da se ne bo delalo nobenega razločka med Slovencem in Italijanom.

Kakor že morda znano, obstoje dalje na Dunaju razni pomožni uradi za begunce iz juga, kjer uradniki jako dobro obvladajo samo italijanski jezik. Ti uradi so določeni za vse begunce iz juga sploh, torej tudi za one, ki ne bivajo na Dunaju. Taki uradi so: pomožni urad za begunce iz juga, IV., Favoritenstrasse, in pododdelek deželnega odbora za pomoč beguncem, I., Herrengasse 13. Za one begunce pa, ki so se vsled vojne stalno naselili na Dunaju, pa skrbi centralni begunski urad dunajskega mesta, kateremu načeluje občinski svetnik dr. Rudolf Schwarz-Hiller. Ta urad podeljuje stalno podporo v znesku 90 vin. na dan in preskrbuje obleko, perilo in obuvala. Potrebnejšim daje tudi izredne podpore. Ta dnevni znesek 90 vin. dobi vsak begunec, naj si bo iz juga ali severa, kateri se je vsled vojne naselil tu na Dunaju. Pozneje dobi navadno vsak tudi priboljšek ali "Aufbesserung", kakor se oficielno imenuje. Ta znaša vsakih 14 dni 4 krone. Torej vsak begunec dobi mesečno 35 kron. To podporo pa dobi šele potem prošnje na omenjeni centralni begunski urad dunajskega mesta in ako pride prošnja ugodno rešena. Proti odločbi centralnega urada ni dovoljen noben priziv, sme se pa obnoviti prošnjo. Ako centralni urad dovoli beguncu to podporo, dobi ta takozvano legitimacijo, s katero šele sme iti po podporo. Isto izplačujejo v Pratru, v dvorani "Roemersaal" nekdanjega "enedig in Wien". Izplačuje se vsaki dan od 8. do 12. ure predpoldne in popoldne ob 3. do 6. Uvažujoč nauk, da mora človek biti previden z denarjem, so uradniki-izplačevalci jako natančni in počasni. Presedeti moraš v tisti dvorani vsaj poldrugo uro, preden prideš na vrsto. Sicer je to vsled velikega števila beguncev tudi razumljivo. Težko je to pa posebno materam, ki so pustile doma otroke, in imajo silo za priti zopet domov, a drugače ne gre. Dovoljeno je pa, da dvigne ena oseba za več drugih, samo mora prinesti njih legitimacije. Podporo dajejo 14dnevno, ne mesečno.

Umevno je, da na Dunaju v sedanji draginji s tistimi 90 vinarji ni mogoče živeti, zato si poišče vsakdo kak zaslužek, da mora vsaj za silo izhajati. Zaslužek dobiti na Dunaju ni težavno, samo nekaj korajže je treba. Tu primanjkuje namreč delavcev vsake stroke in razne tovarne in druga podjetja so še zadovoljna, če dobijo kakega starega.

Omenil sem torej tukaj na kratko begunsko življenje na Dunaju, ki ni bogve kako izvrstno, a vseeno se eni počutijo bolje kot v raznih drugih begunskih središčih.

Hotel sem že končati pismo, a naenkrat začujemo na ulici: "Extraausgabe". Navajeni smo sicer na te izdaje, a samo zvečer, a sedaj je poldne. Odprem okno in pogledam na ulico. Ljudje se nenavadno derejo k raznašateljem teh extraausgab, ki venomer kriči: "Friedensverhandlungen mit Montenegro!" Stvar postane tudi meni zanimiva in odidem na ulico ter kupim en izvod. Res, Črnagora je odložila orožje in stopila v mirovna pogajanja z nami. Kakor zgodba iz daljnjih dni se zdi ta govorica o miru. Mir, čudotvorna beseda! Kakor električna moč je prešinla ta beseda vse duhove. Vse govori le o miru! Res je, da je Črnagora majhna, a vseeno je dobro. Vsak začetek je težaven, a potem gre že lažje. Tako bo tudi sedaj. Za prvim mirom upamo, da bodo sledili še drugi in tretji in končno da pride tudi zadnji, ki spremeni popolnoma to grozno klanje v mirno, človeku spodobno življenje. — S. T.

Nov način tatov.

Tatovi pridejo vedno na neke nove misli, da zamorejo krasti. V Parizu se je dogodil naslednji dogodek: Neka imenitna dama je stopila v prodajalno, da si kupi novo obleko. V tistem trenutku, ko je ona stopila v prodajalno, je obstal zunaj nek gospod, ki se je komodno sprehajal pred prodajalno, ogledoval izložbo, ter tupatam postal pred vratmi in gledal v prodajalno, prav kot bi čakal gospo. Dama v prodajalni je izbirala in izbrala dragoceno toaleto. Stopila je z denarjem h kasi, da bi plačala — a v tem trenutku skoči čakajoči gospod v prodajalno in udari gospo za uho: "Nesrečnica! Ali ti nisem prepovedal te obleke kupiti?!" ji potegne denar iz rok ter zbeži predno so navzoči zaznali, kaj je. Gospa pa je omedlela in trajalo je dokaj časa predno se je zopet zavedla. Poslovodja pa ji je nato dejal: "Milostljiva, zelo obžalujemo ta dogodek, toda če Vaš soprog ne želi..." "Moj soprog?" se začudi gospa, "jaz ne poznam tega človeka; tat je." In s solznimi očmi je nato prosila gospa, da so to takoj javili policiji. Pa od tatu ni duha ne sluha.

Uspešno zdravljenje.

Uspešni zdravnik zdravi svoje bolnike z zdravilom, ki je popolno zdravilo — čisto, snažno, negrajno, okusno. Tak pripravek je Trinerjevo amerikško zdravilno grenko vino, ki ima prijetno grenak okus ter je izdelano iz grenkih zelišč in čistega rdečega vina. Prav koristno je v vseh okoliščinah, ko je treba pregnati iz telesa vso pusto tvarino, in tudi v slučaju, ko telo potrebuje nove moči in energije. V mnogih boleznih želodca, drobovja jeter to zdravilo brž olajša. Priporočljivo je pri zapeki, težavi po jedi, pri slabosti, razdražljivosti, malokrvnosti ter pospešuje slast in prebavo. Cena $1.00. V lekarnah. Jos. Triner, izdelujoči kemik, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

* * *

Povpraševanje po Triner's Liniment tu se množi, kar kaže, da deluje v zadovoljstvo naših prijateljev. Izdatno je pri revmatizmu, nevralgiji, izvinjenju in oteklinah. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c. — Adv.

Nervozni ljudje

nam bodo hvaležni, ako jim naznanimo, da se jim bo zdravje čudovito zboljšalo in živčevje pokrepilo — ako uživajo

SEVERA'S NERVOTON

(Severov Nervoton) takoj na prvi prikaz živčne neprilike. To zdravilo je bilo že popolnoma preiskuseno ter je izkazalo svojo vrednost pri zdravljenju živčnih neprilik. Donaša hitro olajšbo v slučajih

DUŠEVNE POTRTOSTI, NESPEČNOSTI ALI INSOMNIJE, ŽIVČNE ONEMOGLOSTI, HISTERIJE ALI NERVOZNOSTI. Cena $1.00

Pišite po naš cirkular: "SEVEROV NERVOTON. — Kdaj in kako ga rabiti. Razpošiljamo ga zastonj.

Severovi pripravki so naprodaj v lekarnah vsepovsodi. Zahtevajte Severova Zdravila. Omenite ime Severa ter se s tem obvarujte nadomestitev. Ako ne morete dobiti Severove Pripravke v vaši okolici, naročijte jih od nas. Naslovite

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad $400,000.00.

ROBT. T. KELLY, pred.
CHAS. G. PEARCE, kas.

GORIŠKI TOPOVI.

(Iz "Slovenca".)

Ledena burja brije čez brezupne ravnine. Oblaki se pretrgajo in med vstajajočimi gorami pričnо prodirati žarki zlate jutranje zarje. Skozi gole, šumeče gozdove vozi avtomobil. Male vasi ostanejo zadaj. Hišice z ploščatimi strehami, belih in rožno rdečih sten, okna svetlo modra. Na stenah se nahajajo slike Matere Božje z že obledelim zlatim nebeškim osvitom; med dvema stebroma zvonika se prosto zibljejo trije mali zvonovi in pošiljajo v svet svoj pozdrav, nakar jim odmev tisočkratno odgovarja. Živahno gibanje po vsej cesti. Bosenski tren z majhnimi konjički, ki jih spremljajo žilave rjave postave z rdečim fesom na glavi; v diru jezdeči ulanci, kadeče se poljske kuhinje, v dvoriščih se zbirajoči oddelki in poljski orožniki. Gozdne parcele so polne barak, zemnih koč, šotorov, vse skupaj velik vrveč tabor. Med tem pa drdrajo tovorni avtomobili v dolgih vrstah, spodaj na velikem loku viadukta žvižgajo lokomotive in pošiljajo proti nebu belkast dim nepregledne vrste naloženih voz izpopolnujejo to kaotično sliko. V ozadju se zlatordeče leskečejo gole skale, nad njimi pa snežni vrhovi gor.

Po cesti, izpeljani v serpentinah, se peljemo z visoke planote navzdol. Spodaj na gričku stoji okrogel, odsekan stolp krasnega starega gradu. Čez gorovje na obzorju že prodira zamolklo bobnenje in sliši se kakor bližajoči se potres; tam čez že grme topovi nad Gorico. V sosednji vasi se že skoro ni bilo mogoče ganiti, spodaj pod železniškim mostom se gnete tren in stopajo boječe tuleče črede klavne goveje živine. Topovi, avtomobili in nato v dolgi kači podobni črti bataljon infanterije. Raztrgani, trudni ljudje. Njihove uniforme, njihove suknje in puške rdečerjave od posušene ilovice. Iz vrst se sliši pesem: "Nobene matere nimam več..."; to so mažarski fantje; sedaj prihajajo iz blatnega, ognjenega pekla in pojo! Gledam za njimi, počasi koraka oddelek naprej. Ubogi mladeniči z ovitimi glavami, v zadrgi noseč roke, se vlečejo pod težo tornistre počasi naprej. Še vedno udarja na moje uho pripev: "Nobene matere nimam več..."

V dolgi vrsti slede tovorne živali. Oddelki strojnih pušk; čezdalje bolj razločno se sliši grmenje topov. Neprenehoma grmi in bobni v gorah. Za zadnjim hribom se vzdiguje dim, to je že Gorica. Ob strani na jasnem nebu se pokažejo beli oblački, deset, dvajset in še več. Počasi se razkrope, med njimi se lesketa sovražni zrakoplov sredi šrapnelskega ognja. Od gora pa grmi; beli oblački postajajo čezdalje gostejši. Končno izgine zrakoplov, izginejo beli oblački, nebo je zopet temnomodro, prazno.

Še en ovinek in med posameznimi drevesi, cipresami in grmovjem se pokaže Gorica. Visoko gori, nad mestom je zgradba gradu, na desno od tu mogočna bela stavba bolnice, streha stolpa je pa kljub ženevski zastavi razstreljena. Med hišami se ravno sedaj vzdiguje velikansk rjavosiv steber dima; udarila je težka laška granata. Sedaj se že nahajamo v sredi, na desno in levo poka in grmi. Zrak se trese, tulenje in sikanje nam naznanja let gibajoče se sile. HiHtro se obrača naš avtomobil po ulicah. Ne vidi se čisto nobenih ljudi, semtertja kakega starega moža, ali pa ženo z razkuštranimi lasmi, ki hiti z vso naglico ob hišnih zidovih. Iz marsikaterih vežnih vrat gledajo previdno zvedave otročje oči. Otroci se še najmanje bojе tega strašnega položaja, živijo dan za dnevom na cesti in ako opazijo kak vojaški avtomobil, tedaj vpijejo za njim "evviva! evviva!"

Hiše nosijo sledi silno težke smrtne pesti. Tu se nahajajo ruševine do tega melja sesute hiše, tam stoje še stene, granata je odtrgala le streho, v notranjosti se je vse zrušilo v klet, le štiri gole stene štrle proti nebu. Iz okenskih odprtin zija praznina, o oknih ni nobenega sledu. Tu je hiša, kateri je granata čisto gladko odtrgala 3 balkone. Napol iztrgani, zviti železni zastori, zvita omrežja oken, od dima začrnele vrzeli v zidovju, nad renesančnimi vrati je zapustil šrapnel stotere sledi. Premetani so stebri, uničeno figuralno okrasje. Liki vodnjak visoka duplina nam zija nasproti, stolp cerkve sv. Ignacija je uničila 37 cm granata. Ograjno glavarstvo: kup kamenja, opeke in zidu. Hitro moramo zapustiti avtomobil, potisnejo nas na neko dvorišče. Vse se trese! Nepre-stano padajo krogle. Hitimo čez trg Franca Josipa. Lepe vile s svojimi lepimi vhodi, s svojimi lepimi stebri se krasno bliščе v solnčni svetlobi, a indi tu slika uničenja. Postranske ulice te vodijo naravnost v Podgoro. Pohitim nekaj korakov naprej, vedno plazeč se ob zidu do robu neke višine, da se tam skrijem v grm in opazujem z daljnogledom goro strahu, na katero toliko ognjenih žrel sipa železo, zaradi katere je bilo prelite toliko krvi. Naša kritja dobro razločujemo. Razteza jo se na rjavem, zakrivljenem hrbtu gore; trdne zgradbe v obliki teras. Oblaki šrapnelov nad njimi hitro sledé drug drugemu, Lahi ne varčujejo s strelivom. Mogočno gromenje topov spremlja prasketanje pušk. Lahi stojе onstran gorskega hrbta. Posreči se jim, da pridejo na vrh in takrat žvižgajo v teh ulicah krogle pehote, njih sledove nam kažejo prestreljena stekla in krastove duri. Ampak naše strašno težko topništvo jih je zaprlo na Podgori, čez ne more noben sovražnik. Topovi grome za menoj, a pod menoj jim odgovarjajo gromu podobne salve Lahov. Granate, ki se v zraku srečavajo, divje tulijo. Po Kodelijevi cesti se plazim nazaj. Ljudje se zbirajo v vežah in gledajo kvišku: dvoje laških letal kroži visoko v zraku, čez nekaj minut ju spremlja nešteto šrapnelskih oblačkov. Star, sivolas mož, ogrnjen v velik karbonarski plašč, kaže s palico kvišku:

"Danes je to že peto letalo; metal je že tudi bombe. Kadar je tako lepo vreme, vedno in vedno zopet prihajajo, večkrat jih je kar po deset skupaj. Laški topovi navadno potem hudo streljajo. Dopoldne sicer večinoma ne, takrat jim namreč sije solnce v oči; takrat vlada pravi peklenski hrušč. Naše mesto so tud ivčeraj obstreljevali 6 ur. Strašno je, kadar prihajajo velike granate, dasi smo se nanje privadili; a tudi v kleteh se trese, kadar prihajajo."

Ko starec še pripoveduje, pride še nekaj starih, revnooblečenih mož, nekaj razkuštranih starih žena in nekaj zijal. Zunaj zagromi salva.

"Ponoči je še strašnejše," godrnja starec. "Popolnoma temno je, strahu je zato več, posebno takrat, kadar se dvigajo kvišku ognjeni stebri in zagrinjajo ceste v krvavo rdečico. Tam onstran Podgore sledi vsakemu granatnemu strelu rdeč odsev, neštete krogle iz pušk brenče po cestah. Povsod se ruši in ropota, od časa do časa zadone tudi zvoki rogov, kar naznanja tam gori krvav boj moža z možem. Posameznim oddelkom laških lovcev se je že posrečilo, da so priplezali na vrh robu, a bodi jim Bog milostljiv, strašno streljanje jih je objelo, ne tako kakor sedaj, marveč tako kakor da stoji sto topov skupaj. V kleteh se nam zdi, da je potres, predrzni lovci pa so zginili z zemeljskih tal. In zopet je pokrivalo strašno polje mrličev podgorski grič."

Nad nami tuli v zraku. Ostre salve avstrijskih topov odgovarjajo. Neka žena prekine starca:

"Krogla je nedavno raztrgala tudi našo revno Marino sinu Albertija je odtrgala nogi. Grdo je bilo videti, vse stene so bile poškropljene s krvjo."

"Zakaj pa ne greste od tod, ko je mesto postalo pravo peklo," jih vprašam.

Ljudje skomolcujejo. Eni ne razumejo, kaj pravim, drugi poskušajo razjašnjevati: "Kam naj gremo! Revni smo. Saj nas je le malo ostalo. Končno, človek tudi ne zapusti rad svojega gnezda. Saj smo se že navadili in v kleteh se nam nič ne zgodi."

"Ali je res, da so Lahi obstreljevali tudi našo bolnišnico?"

"Da! To je gola resnica. Večkrat so streljali nanjo. Uboge ranjence so morali vlačiti vun, več jih je šepalo, kakor so mogli. Krogla za kroglo je zadela v bolnišnico, rušile so se stene; videli smo, kako so hiteli iz bolnišnice bolniki, ki jih je tresla mrzlica in krvavi strežniki; iz bolnice so se čuli kliči na pomoč, tožbe in kletve. Strašno je bilo!"

Peklenski trušč na cestah je vedno hujši. Moje živce pretresa mrzlica. Tresem se v strašnem hrušču streljanja, tu pa stoje stari ljudje, otroci in žene s bledimi obrazi: vsemu so se že privadili. Naš avtomobil hiti iz mesta, ko pretresa gromenje topov zemljo. Mudi se nam. Ceste so vse razstreljene, Lahi nas vidijo in na avtomobile najrajše streljajo. Iz morja razvalin hitimo proti gori Sv. Mihaela, obdaja nas titanski boj tisočerih in tisočerih. Daleč zunaj med gorami smo že, in še vedno čujemo strašno grmenje in tuljenje goriških topov.

NA POLJU USMILJENJA.

Piše vojni kurat Haličsky.

Polagoma korak za korakom nam urejajo bolnice. Ko smo bili meseca velikega srpana semkaj prišli, nam je bilo rečeno, da bo najkasneje v dveh mesecih vse gotovo; ali od tedaj je že dosti vode odteklo, in vendar še danes pogrešamo marsikaj, kar bi bilo že jako potrebno. Prav prijetno je, da imamo po vseh sobah peči, ki širijo toploto okoli sebe. Če vstopimo v oddelek, kjer so ranjenci, kateri že lahko hodijo ali se kretajo ob bergljah, vidimo jih zbrane okoli peči. Pripovedujejo si, kar je kdo doživel, videl, kje in kdaj se je s tem ali onim prijateljem srečal. Tu se ljudje dogovorijo in najdejo skrite sorodniške in prijateljske vezi, ki so v teku let ali vsled razdalje prišle v pozabljenost.

Pripovedujejo si, kako se tu ali tam živi, kakšni zaslužki so bili pred vojsko, kakšna obrt cvete v tem ali onem kraju, kakšni obrtniki bi tam lahko živeli, kakšni ljudje in delavci bi v onih krajih uspevali. Ljudje iz drugih krajev naše države gledajo, kako se drugje živi, kako se gospodari, kakšni prideлki se lehko in dobro spečavajo, kako se plačujejo, kakšno ceno imajo stavbišča, kako se plačujejo živila v eni ali drugi deželi.

Tu pri peči v vojni bolnici se shajajo ljudje, ki so prišli iz daljnih krajev, poslušni povelju svojega starega gladarja, ki je kakor najvišji vojni poglavar pozval svoje junake pod orožje. Nekateri izmed njih so se pripeljali preko širnega morja, drugi zopet z daljnih dežel, kjer so si služili svoj vsakdanji kruh. Tako so od vseh strani pribiteli verni sinovi na pomoč ogroženi očetnjavi. Koliko težav in ovir so morali premagati, predno so prispeli v domačo deželo! Ali trdna volja je vse premagala, zakaj vladarjev ukaz jim je bil svet. Zavest, da se morajo postaviti pod vihrajoče prapore, je bila tako silna, da so igraje premagali vse zapreke, katere jim je sovražnik na pot stavil. Govoril sem z ljudmi, ki so delali na Angleškem, na Ruskem, v Ameriki. Prispeli so v svojo avstrijsko domovino, dasi je že tedaj divjal bojni vihar. Mnogi je pustil tam žalostno ženo, drobno deco in posestvo. Zdaj ne vedo, kaj se je s svojci zgodilo, ali so še med živimi ali ne, ali ne trpe morda pomanjkanja, ali so nemara prišli že ob vse imetje. Celi romani bi se dali napisati, kar si tu pripovedujejo.

Večkrat si pripovedujejo ljudje raznih narodnosti, a se dogovorijo. V teku vojske so se drugi od drugega jezika priučili. V oddelkih barak št. 10 in 12 pa ni videti ni enega vojaka pri topli peči. Tu so samo težko ranjeni, in mnogi izmed njih ne bo nikdar več videl domače vasi.

Koliko morajo prenesti in pretrpeti naši vrli vojaki, zakaj rane so strašne, smrtnonevarne. V teh dveh barakah mora biti kurat stalen gost. V slednji sobi leži po sto ranjencev. Bolestne vzdihe in stoke slišimo tu dan na dan. Nekateri so že tako otopeli, da ne reagirajo niti v največji bolesti. Jako dosti jih je, ki molijo vsak dan iz molitvenika ali rožni venec.

Minuli mesec so se nam strnili na en dan trije pogrebi. In pa še ta nenavaden slučaj! Pokopali smo vojaka rimsko katoliške, pravoslavne in protestantovske vere. Blagoslovljenje se je vršilo v kapeli, na kar se je pričel premikati izprevod. Korakali smo trije kurati, kurat kraj kurata. Jaz v kleriškem roketu s štolo črne barve, pravoslavni kurat je imel modrobojno štolo, ki je jako široka in od prsi do konca sešita. In naposled protestantovski kurat, ki je bil brzojavno pozvan, je imel talar in čezenj plašč črne barve s tremi zlatimi paski.

Malokdaj se pripeti podoben slučaj, da bi se tri razna veroizpovedanja sešla v eni uri.

Pokopali smo tam drugega za drugim in zdaj mirno leže v večnem snu. Bili so: Leopold Weiser, rodom z Dunaja, ki je bil ranjen na desnem ledju. Zadelo ga je kamenje, katero je razpršila granata. Tega, ki je bil katoličan, sem pokopal jaz sam. Drugi mrtvec je bil devetnajstletni mladenič Jurij Braila, rodom z Ogrskega. Bil je pravoslavnega veroizpovedanja. Umrl je za rano v plečih. Tretji je bil protestantovskega veroizpovedanja. Imenoval se je Andrej Halupka. Rojen je bil pred 20 leti v vasici Bačci na Ogrskem. Dolgo se je boril s smrtjo, ali naposled je pustil dušo. Imel je prestreljeno glavo. Zadel ga je šrapnel, rana v možganih se mu je prisadila. Te dni je prišel k njemu njegov oče, ki je baje precej premožen kmet. Hotel je za vsako ceno odvesti s seboj truplo svojega sina in ga položiti k večnemu počitku na vaškem pokopališču, kjer imajo svojo družinsko rakev. Z njim je prišlo mlado lepo dekle v narodni noši, v širokem, kratkem krilu. Imela je vse objokane oči, bila je nevesta umrlega vojaka Andreja. Prišla sta na pokopališče in molila na junakovem grobu, ki je svoje mlado življenje položil domovini na oltar. Tudi šopek cvetlic sta mu položila na grob in ga rosila s solzami. Deklica se je še dolgo ozirala na pokopališče, iskaje z očmi mesto, kjer preprosti križček govori, da tu leži v hladnem grobu Slovak, daleč od svojega rodnega sela.

Vzela je pest prsti z groba svojega zaročenca, da jo bo hranila kakor drag spomin z njegovega groba.

Vsak dan hodim po opravkih na naše vojaško pokopališče. In ne zabim vsaj s pogledom pozdraviti grobove naših junakov, ki tu počivajo. Na obelisku, ki stoji sredi sedaj povečanega pokopališča, vsekava kamnosek imena junakov, ki tam počivajo. Grob pri grobu in v vsakem vojak. Zdi se mi, kakor bi videl pred seboj celo stotnijo naših junakov ležečih v vrstah in pričakujočih napada izdajalskih bivših zaveznikov. Ali te vrste se ne zganejo, zakaj svojo dolžnost so že dovršili oni, ki počivajo v grobu.

To so naši junaki. Njih imena se ne bodo pozabila, o njih se bo govorilo zlasti tisti dan, ko nam naša zmagoslavna armada doseže zaželjeni mir in bodo prapori naših čet zmagovito zavihrali nad našimi glavami. Molitev cele cerkve bo vzplavala proti nebu za vse one, ki so, izvršujoč svojo dolžnost, žrtvovali kri in življenje za cesarja in svojo domovino.

Dal jim Bog večni mir in pokoj!

IZ VOJNE.

Kdo bo zacelil rane zemlje.

"Az Estov" poročevalec Franc Molnar je pri Starem Sandecu opazoval kmeta, ki je na svojem polju izravnaval jame, ki so jih bile izkopale granate in vojaki. Prizor opisuje tako-le:

Pot nas vodi po nasipu; na polju, na naši levi, se poznajo sledovi boja. Strelski jarek reže mali kosec zemlje. Za strelskim jarkom, pod nasipom je kritje za devet mož. Čisto jasno je: Tu je majhna četa varovala železniški nasip in prehod. Niso si izkopali globokega jarka, v katerem bi se moglo tudi stanovati, razrili so zemljo samo toliko, da so bili čepeči ali ležeči zavarovani. Sto korakov zadaj je devet lukenj in devet kupov zemlje. Vse skup je izorano polje revnega poljedelskega kmeta. Sedaj je bitka končana; v obeh Sandecih mrgoli našega vojaštva in Rusi so že 40 km daleč proč. Tako tedaj se revn ipoljski kmetič odpravi na delo in sam, preskrbljen zgolj z lopato, zasipa strelski jarek. Že je svoje delo napol dovršil, sedaj stoji na sredi in si briše potno čelo.

Veliko sem premišljeval o tem, kako naj iz bojišča zopet nastane mirno polje. Sedaj sem zasačil ta trenutek: zame čez vse drugo važen trenutek, ko kmet celi rane zemlje. Ne, za nič na svetu ne ogovorim kmeta, samo z deželne ceste ga opazujem. S svojo lopato meče v jarek prst, ki je nakopičena ob robu jarka. Ko je nekaj časa metal, stopi na nametano prst in jo nekoliko potepta. Potem zopet upre lopato. Odkodi je prišel? Kdaj? Kje je bil začasa bitke? Kako je izvedel, da je stvar tu končana? Ali se mu smili njegova zemlja?

Ondi se sedaj pripogiba, poti in zakriva sledi vojne. Izravnava bojno polje. Šiva dolgo, nervozno rano, ki so jo bili izkopali sedaj že odišli vojaki. Poleti — je-li tudi res? — bo tu stala že obila setev... Kmet prestrašen prebije vojni čas v kaki kleti, in ko se je vse zopet poleglo, se priplazi na dan in z domovinsko skrbnostjo celi rane svojega ubogega polja! On zasipa strelske jarke. Iz teh ozkih, s krvjo namočenih postelj gorja, strahot in plameneče ekstaze postane zopet tiho polje. Če mu je zopet razrijejo, je bo zopet pokril. Zares, naravna in velika je njegova zvestoba do rjave grude. Svojega očesa ne morem odvrniti od njega.

Med jarkom in devetimi kritji leži gomila z dolgim, tenkim križem. Tudi ta stoji na njegovem polju. Kaj se bo sedaj z le-to zgodilo? Kako bo izbrisal to sled?

Čudne poškodbe.

Švicarski zdravnik Allegrini, ki je obiskal nemške vojaške bolnišnice v Freiburg, poroča sledeče čudne slučaje:

Mlademu fantu je krogla prodrla črepinjo, ne da bi mu poškodovala organe razun semicirkolarne kanale desnega in levega notranjega ušesa. Nesrečnež je ohranil popolnoma vso svojo razumnost, je čutil in razumel vse in govoril kakor prej, toda izgubil je za vedno čut ravnotežja, tako da se ni mogel več obrniti ne na levo ne na desno, ne naprej, ne nazaj; čisto nič več se ni mogel spoznati. Mnogi drugi so imeli drugačna motenja — kakor je pač bilo ranjeno ali uničeno to ali ono središče. — Še vedno vidim pred seboj ranjenca, ki je po zlogih še prav dobro znal povedati svoje ime in nekaj drugih besed, toda izgubil je čisto popolnoma aritmetični čut in ni znal več šteti. Zdravnik mu je kazal prste in ga vpraševal, koliko jih je, toda ranjenec je odgovoril, da sicer dobro vidi, ne more pa tega povedati.

Maščevanje ruskega kuharja.

Tole se je zgodilo na sveti večer na bojišču pri Nidi na južnem Poljskem. Neki častnik se je nahajal ponoči z vojaki v poizvedovalni službi. Kar čuje, da ropota voz od tam, kjer stoje Rusi. Poizvedovalni oddelek se skrije v gozdu. Pripelje se neka ruska kuhinja, ki jo vozita dva konja. Za vozom korakata neki jud in kuhar. "Obstanite," zakliče avstrijski častnik! Ubogajo. "Zakaj vozite naravnost proti avstrijskim prednjim stražam," vpraša častnik? Ruski kuhar odgovori: "Danes zjutraj me je oklofutal moj narednik. Sklenil sem, da se maščujem tako, da se predam s kuhinjo Avstrijcem. Narednik naj zdaj strada."

JUNAKINJE.

Veliko se je že pripovedovalo o krasnem duhu, ki preveva polke naših alpskih dežela, o veselju do boja, s katerim odhajajo na bojišče, o junaškem pogumu, s katerim se bijejo, o nezmagljivi kljubovalnosti, s katero znajo umreti. Še nezapeta pa je pesem o onih hčerah alp, ki vredne svojih očetov, mož, bratov v vojski razvijajo svoje tiho junaštvo, ne le doma v bolnišnicah in lazaretih, marveč tudi zunaj na bojišču na obvezovališčih in v bolnišnicah; ki slede četam na maršu v zimskem viharju in poletni vročini ter v bojnem hrupu bde nad njihovim življenjem kakor dobri duhovi domačije.

Tako sta bili v Celovcu dve sestri "Rdečega križa", Ana Pinter in Ivana Brandner, ki sta se takoj po izbruhu vojne prostovoljno javili v službo za plemenito stvar in začeli svoje blagonosno delovanje. Toda kmalu ji ni več trpelo doma. Hoteli sta vun na bojišče, kjer se je boril celovški polk — sedmi; tam je njuno pravo mesto, tam sta mogli biti več nego strežnici, tam sta mogli pomagati, tolažiti, navduševati in tako poseči v boj sam. Začetkom decembra 1914. sta odrinili z nadomestnim transportom sedmih ven k polku, ki sta mu potem sledili na vseh marših in v vseh bojih brez vsakega ozira na njuno osebo, na življenje in zdravje, vedno neumorni. Kakor vsak drug vojak sta trpeli vročino in mraz in vse napore bojev v Karpatih, na maršu vedno zgled vztrajnosti in neutrudljivosti, na obvezovališču, v boju za marsikakega smrtnoranjenega rešilni angel.

V gorah je nastopila zima z vsemi svojimi strahotami, onidve sta vršili svojo dolžnost in vztrajali. Počasi je prišla pomlad in za poraženimi ruskimi masami je šlo ven na planjavo, obe hrabri sestri še vedno spredaj, še vedno nezlomljenega duha. Toda v spomin na težki čas sta ponesli s seboj srebrno častno svetinjo "Rdečega križa" z vojno dekoracijo.

JOSIP KLEPEC
Javni Notar — z 10let. skušnjo
izdeluje vse pravno in postavnoveljavne listine za vse slučaje. Če vam kdo plačo garnišira; če potrebuje otrok certifikat za delo; če imate kako drugo stvar za urediti tukaj ali v stari domovini se obrnite na mene 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

The Will County National Bank
of Joliet, Illinois.
Prejema raznovrstne denarne vloge ter pošilja denar na vse dele sveta
Kapital in preostanek $300,000.00
C. E. WILSON, predsednik.
Dr. J. W. FOLK, podpredsednik
HENRY WEBER, kašir.

JOSEPH ZUPANCIC
Stara slovenska gostilna
1121 E. S. Grand Ave., Springfield, Ill.
Bell Phone 7899.
Točim fino Anheuser & Busch St. Louis pivo, domače vino in žganje ter dišeče smodke. Vsi rojaki dobrodošli!

J. C. Adler & Co.
priporoča rojakom svojo
Mesnica
Telefon 101. JOLIET, ILL

Rojaki in rojakinje! Kadar imate kaj moške ali ženske obleke ali perila za očistiti in gladiti, ne pozabite na našo slovensko firmo —
WILL COUNTY CLEANERS AND DYERS
S. KODIAK, lastnik.
Office and Works, 302-304 Walnut St. Joliet, Illinois.
Chicago tel. 3131. N. W. tel. 814.
Pokličite nas po telefonu in naš avtomobil odpelje in pripelje obleko na vaš dom. Naše cene so zmerne in delo garantiramo.

Slovencem in Hrvatom
naznanjujemo, da izdelujemo in prodajamo fine cigare:
Lutra 10c
Minikin 5c Mike's Best 5c
Michael Kochevar,
Chicago, Phone 1689-L
Northwestern Phone 809
1208 N. Scott St. JOLIET, ILL.

CHARLES D. DIBELL
ADVOKAT—LAWYER
Soba 508 Woodruff Bldg., Joliet
:CHICAGO PHONE 298:
Kadar imate kaj opravite s sodnijo obrnite se k meni.
Govorimo slovenski jezik.
Kolektujem in tirjam vsako vrstno dolgove. Alipa se oglasite pri
M. J. TERDICH, 1104 Chicago St.

G. Svetlicich J. Horwath
THE CAPITOL BAR
405 CASS ST., JOLIET, ILL.
Edina slovenska-hrvatska gostilna v osredju mesta.
Kadar se mudite na vogalu N. Chicago in Cass St. vstopite k nam za okrepčila vseh vrst.
DOBRODOŠLI!

JOSIP
Spolarich
Cor. Hickory & Marble Sts., Joliet, Ill.
URAR IN ZLATAR.
Popravljam vse vrste stenske in žepne ure in zlatnino. Vse delo jamčim. — Prodajem vse vrste ure in zlatnino, zlasti fine poročne prstane dobite pri meni ceneje, kot kje drugje.

FIRE INSURANCE.
Kadar zavarujete svoja poslopja zoper ogenj pojdite k
ANTONU SCHAGER
North Chicagi Street
v novi hiši Joliet National Banke.

DELAVCEV
v žicarni (Wire Drawers) rabimo za stalno delo ob dobri plači. Pišite angleško za pojasnila na:
JOS. HERMAN,
Keystone Steel and Wire Co., Peoria, Illinois

A. Nemanich, St. A. Nemanich, Jr.
Chicago Phone 2575
A. Nemanich & Son
BANK
Real Estate Insurance Loans Renting
V lastnem domu 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Sprejemamo vloge in jih obrestujemo po
3%
in jamčimo absolutno varnost.
Kupujemo in prodajamo zemljišča v mestu in na deželi.
Zavarujemo hiše in pohištva proti ognju, nevihti (tornado) ali drugi poškodbi.
Kupujemo in prodajamo, ali posojujemo denar na Steel Stocks.
Pošiljamo denar na vse kraje sveta po dnevnem kurzu.
Posojujemo denar na zemljišča in hiše.
Izvršujemo terjatve in poslujemo kot administratorji, varuhi, konzervatorji ter v vseh enakih zadevah.

430 STRANI OBSEGA
Veliki Slovensko-Angleški Tolmač
prirejen za slovenski narod na podlagi drugih mojih slovensko-angleških knjig za priučenje ANGLEŠČINE BREZ UČITELJA. Vsebina knjige je: Slov.-Angl. Slovnica, Vsakdanji razgovori, Angleška pisava, Spisovanje pisem, Kako se postane državljan poleg največjega Slov.-Angl. in Angl.-Slov. Slovarja.
Mnogobrojna pohvalna pisma od rojakov širom Amerike dokazujejo, da je to edina knjiga brez katere ne bi smel biti nobeden naseljenec.
Cena knjige v platnu trdo vezane je $2.00, ter se dobi pri:
V. J. KUBELKA, 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen l. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....$2.00
Za Združene države za pol leta.$1.00
Za Evropo na leto.....$3.00
Za Evropo za pol leta.....$1.50
Za Evropo za četrt leta.....$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays
by the
SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

6.	avg.	Nedelja	Gospodova spr.
7.	"	Pondeljek	Kajetan, spozn.
8.	"	Torek	Cirjak, muč.
9.	"	Sreda	Roman, muč.
10.	"	Četrtek	Lavrencij, muč.
11.	"	Petek	Suzana, dev. muč.
12.	"	Sobota	Klara, dev.

OSMA NEDELJA PO BINKOŠTIH.

Dan odgovora.

Sv. evangelij nam pripoveduje danes, kako je gospodar poklical hišnika na odgovor potem, ko je zvedel, da mu je nezvest. **"Daj odgovor od svojega hiševanja."** Komaj je hišnik slišal te besede in že je začel misliti, kako naj bi vse vredil, da bi si preskrbel srečno prihodnost. Hišnik je goljufal svojega gospodarja, kakor to store prav mnogokrat tudi dandanes podložni. Gospod pa pohvali hišnika ne radi njegove krivičnosti, pač pa radi premetenosti. Kako osramoti ta premeteni hišnik, ki skrbi za kratko prihodnost minljivega življenja marsikaterega izmej nas, ki se ne zmenimo za to, da bi si zagotovili srečno večnost. Kako to? Zato ker le preradi pozabimo, da smo tudi mi le oskrbniki in da bo treba enkrat dati odgovora od našega hiševanja. Jako koristno je, ako mislimo prav pogostokrat na to, da bo treba enkrat dati odgovor!

Misel na odgovor kroti naše strasti, ki neprenehano divjajo v nas, se protivijo zahtevam razuma in jarmu postave božje. Strasti nas silijo k nečistosti, nezmernosti, maščevalnosti in krivici. Strasti so podobne splašenemu konju, ki drvi v prepad. Čim bolj jim strežeš, tim več zahtevajo od tebe. Strasti nas preganjajo celo naše življenje; moreš jih krotiti, oslabiti, a zamoriti jih ne moreš.

Nikdar nisi varen pred hudimi napadi; za te napade noben kraj ni presvet. Sv. Pavel, ki je bil zamaknjen v tretje nebo jih je moral vendarle občutiti, saj sam piše: **"Čutim pa drugo postavo v svojih udih, katera se boju-je zoper postavo mojega duha, katera me deva v sužnost pod postavo greha, katera je v mojih udih. Jaz nesrečni človek! kdo me bo rešil od telesa te smrti."**

Kje bi mogli najti ujzdo, ki bi bila zadosti močna in trdna, da bi mogla okrotiti te divjake? Sveto pismo nam ponuja to sredstvo z besedami: **"V vsih svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči in vekomaj ne boš grešil."** Ali mar misliš, da se bo vojak iz svoje vrste upal pobegniti, ako vidi, da so puške namerjene nanj in da mu preti smrt? Tako mora plašiti in krotiti tudi nas misel na odgovor, ki nas čaka v kratkem. Poglej otroke v šoli, kako nemirni in kako razposajeni so! Toda kakor hitro povzdigne učitelj šibo in zažuga, so mirni in pridni. Tej žugajoči šibi, ki nas utegne sleherni trenutek zadeti, so podobne besede: **"Daj odgovor od svojega hiševanja!"**

Kaj neprijetno nam de, ako moramo dolgo poslušati kvakanje žab v tolmunu. Ako pa vržeš kamen v tolmun, takoj vse potihne. Tako bodo tudi v tvojem srcu umolknili besneče strasti, kakor hitro se spomniš odgovora in sodbe božje, ki te čaka. Kralj David je bil prepričan, da ga bo misel na odgovor in na sodbo božjo prevzela se zveličavnim strahom in vkrotila besneče zahteve strasti. Zato je molil k Gospodu rekoč: **"Presuni moje meso s svojim strahom; zakaj tvojih sodba se bojim."**

Misel na odgovor, ki jo čaka, je dala čisti Suzani moč, da se je mogla zoperstavljati zapeljevanju in žuganju nesramnih starcev in da je hotela raje umreti kakor grešiti. **"V stiskah sem od vsih strani** — tako je zdihovala Suzana — **če namreč to storim, je moja smrt; če pa ne tsorim, ne bom ubežala vajnim rokah. Pa bolje mi je brez dejanja pasti vama v roke, kakor grešiti pred obličjem Gospodovim."** Misel na sodbo je tako strašna, da bo oni, ki hoče živeti po zahtevah strasti, ali krotiti te strasti, ali pa zavrgel to misel s tem, da bo iz strahu se hotel prepričati, da ni sodbe in ne večnosti. Zato krčevito iščejo in prebirajo taki ljudje časopise in knjige, ki mu pomagajo znebiti se nadležnega svarilca, misli na večnost, ki pišejo in skušajo dokazati da ni večnosti; ob jednem pa se skrbno ogibajo knjig in ljudi, ki jih spominjajo odgovora, ki jih čaka.

Človek ljubi zložnost in se nerad peha in trudi. Bog pa glede našega zveličanja zahteva, da se trudimo, dokler je čas, da pridno kupčujemo z izročenimi talenti, da delamo v vinogradu naše duše do večera, to je do smrti. Kako resno zahteva Bog vse to, nam je sam povedal, rekoč: **"Nebeško kraljestvo silo trpi in silniga na se potegnejo."**

Gorje lenemu hlapcu. **"Nepridnega hlapca vrzite v vnajno temo: tam bo jok in škripanje se zobmi."** Kdo pa nam daje poguma, kdo nas bodri, da neumorno delamo za zveličanje svoje duše? Misel na odgovor, ki nas čaka. Kakor se vojak pogumno bojuje, ako vidi, da ga gleda vojskovodja, ki ga bo poplačal za hrabrost ali pa kaznoval za strahopetnost. — Kralj David je natančno spolnjeval božjo postavo. Zakaj? Odgovarja nam sam: **"Nagnil sem svoje srce ravnati po tvojih postavah vekomaj; zavoljo povračila."** Sv. apostol Pavel pa piše: **"Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil. Zdaj mi je prihranjena krona pravica, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan."** Ali ne kaže s temi besedami tudi sv. Pavel, da je bila misel na odgovor, ki ga čaka, bodrilo za vse njegovo delovanje.

Misli tedaj tudi ti večkrat na dan odgovora! Ta misel te bo obvarovala greha in bodrila nas bo, da bomo živeli čednostno. REV. J. P.

KATOLIČANSTVO IN AMERIKANSTVO.

Govor nadškofa Irelanda.

Priobčuje Rev. J. Plaznik.

Moja vera je katoliška vera — katoličanstvo, neoskrunjeno — katoličanstvo, nezmotno in v dušo segajoče — katoličanstvo, da se bolj stvarno izrazim, katero uči glavar katoliške cerkve, škof, rimski papež.

Moja civilna in politična vera je ljudovladno prepričanje združenih držav — amerikanstvo, čisto in svetlo, katero se ne vda ne v moči, ne v zvestobi pred kom drugim, noben drugi amerikanec je ne prekosi v duhu poslušnosti in požrtvovalnosti, noben vojak, ki je prisegel, da bo branil ameriško zvezdnato zastavo v miru in vojni.

Med mojo vero in političnim prepričanjem, med mojo vero in deželo pravijo, da je nesloga in nasprotje. Pravijo, da moram žrtvovati eno, če dam duška drugemu, da moram odvzeti nekaj od prve, če hočem prvo služiti drugemu. Kateri tako govore, ne razumejo moje vere, ali pa, moje dežele; ali taje eno, ali pa drugo. O popolni slogi med prvim in drugim hočem govoriti.

Nikakega prostora za razpor ali nasprotstvo. Cerkev in država ste dvoje polj za mišljenje in delovanje. Cerkev se bavi z duševnimi zadevami, državami, država s svetnimi. Cerkev in država obstojate za dva različna namena, cerkev za nebesa, država za zemljo. Črto med delovanjem obeh je napravil Oni, ki je gospodar obojih: Božja postava je — "Dajte Bogu, kar je Božjega; in cesarju, kar je cesarjevega."

V mislih imam nauk katoliške cerkve o razmerah med cerkvijo in državo — slovesen nauk papeža Leona XIII. Papež piše: "Bog je razdelil človeški rod v dvoje vladarstvo, cerkveno in svetovno; prvo velja za Božje, drugo za svetne stvari. Obojno je najvišje v svojih zadevah; obojno ima svoje meje. Vsaktero ima svoj delokrog, v katerem živi in opravlja svoje delo z dedinsko pravico... Kakor pamet zahteva, politične in civilne stvari spadajo k civilni oblasti, ker je Jezus Kristus sam zapovedal, da dajte cesarju, kar je cesarjevega, Bogu pa, kar je Božjega. Jezik pač ne more biti jasnejši, določnejši in ne bolj oblasten, kar se tiče svetne moči; neodvisnosti njenega delovanja v svojem delokrogu. Stališče katoliške cerkve in dosledno katoličanov do naroda ali države je kar najnatančnejše določeno po najvišji cerkveni oblasti.

Česa se je bati odstrani katoliške cerkve? Duhovniku ali papežu, kateri bi hotel — če vzamemo primero, vladati v civilnih in političnih zadevah, kar ne spada v njihov delokrog — stvari, ki so Božje. Odgovor je hitro gotov: Nazaj k svojim pravicam in dolžnostim — nazaj k stvarem, ki so Božje. Na isti način bi morala odgovoriti država ali njeni uradniki, po zakonih in dejanjih, če bi kateri izmed teh stopili iz svojih in se vtikali v dušne in Božje zadeve: Pazi se; ne dotakni se stvarij, katere si je Bog ohranil za svoje namestnike v duhovnem življenju.

Neka protiverska družba v Ameriki piše: "Trdimo, da ni noben državljan pravi domoljub, kateri je v svetnih stvareh podložen komu drugemu, kakor ustavi združenih Držav." Ta trditev hoče biti naperjena proti katoliški cerkvi; v resnici pa je nekaj rečenega tja v en dan in znamenje usmiljenja vredne nevednosti.

Če je bil papež dolgo časa vladar tudi v svetnih rečeh v Italiji, ali zato zahtevajo njihovi nasledniki dedno pravico? V cerkveni državi je bil papež kralj in papež. Svetno vladarstvo je bilo omejeno le na njegovo kraljestvo. Zunaj meje se ni skliceval na nikako civilno in politično moč. Nikake svetne oblasti mu niso dali nobeni katoliški narodi, niti najzvestejši katoličani.

BBile so dobe, ko so bili škofje in papeži edini vplivni možje, kateri so bili zmožni rešiti narode anarhije; bili so prisiljeni, da so postali postavodajalci in sodniki — ko sta bile škofova palica in tiara edino orožje, katero je lahko ustavilo cesarsko in kraljevsko tiranstvo. K njim je ljudstvu vpilo za usmiljenje in pomoč. Ko je bilo še vse krščanstvo ene vere, so papeži dobivali posebne darove za njihovo delo kot mednarodni mirovni sodniki. Bili so časi, ko so papeži imeli duhovno in svetno moč in kdor se ni hotel odreči izobrazbi, se ji je moral pokoriti. Ali izhaja omenjena trditev iz tistih časov?

Preteklih časov ne bom raziskoval sedaj? Če bi pa tudi to hotel storiti, bi lahko pokazal prekrasno delo, katero so izvršili papeži, pokazal bi svetu, da so bili papeži varuhi osebnih in družabnih pravic, da so vedno negovali svobodo in pravico, vedno bili zrcalo Onega, o katerem se piše: "Hodil je okrog, dobrote deleč." Nastal je nov red v državi in narodih, kateri živi svoje narodno življenje po svojih pravicah. Cerkev se je oprostila bremena, katerega so ji naložile javne razmere. Z veseljem se je podala v svojo delavnico, v svoje duševno okrožje, govoreč s svojim ustanoviteljem in gospodarjem: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega; in Bogu, kar je Božjega."

(Nadalje prihodnjič.)

FRANCOSKA IN VERSKI PREPOROD.

Sledeči članek je prinesel pred nekaj meseci ljubljanski "Slovenec":

Kar traja vojska, so nam oči začele pogosto uhajati čez državne meje, kjer nas sedaj zanima vsaka malenkost, bodisi v notranjem ali zunanjem življenju. Verska stran ni ena zadnjih, ki vežejo našo pozornost. Ta pa je sedaj pri mnogih osredotočena na Francosko, ki je pred dobrimi sto leti postavila na oltar boginjo svobode, ali boljše rečeno, boginjo mesene ljubezni in potem v teku let kar najradikalneje pometla s krščanstvom. V zadnjih časih se namreč slišijo trditve od raznih strani, da se v Franciji vrši neka preroditev, verska preroditev, ki se je menda v majhnem začela že koncem prejšnjega stoletja in ki naj bi dosegla svoj vrhunec pod vplivom svetovne vojne. Iz česa sklepajo, da bi vojna imela toliko preustvarjajočo moč v verskem življenju, si težko mislimo, posebno za širše mase, ker pri nas mnoga dejstva ravno na nasprotno kažejo, da bo vojska v širše mase zanesla neko otopelost in versko mlačnost; morda tiči jedro njih upapolnih misli v tem, da ima energija, ki si jo v vojski pridobi vojak, moč dati nravno in telesno oslabelemu francoskemu vojaštvu novo usposobljenost za moralno življenje: kjer pa je enkrat doma moralnost, tam ni daleč do vere, saj uči izkušnja, kje so vedno glavni vzroki, da kdo izgubi vero. Kaj je na tem resničnega, nam bo pokazala prihodnjost, ker vpliv vojske bomo šele po letih mogli določno spoznati. Gotovo pa je seveda, da bodo posamezniki spoznali ničevost materijalizma in dejstvo, da brez lepih krščanskih načel vzdržnosti in delavnosti (abstine! sustine!), kar je v sedanjih časih nekako modno, ni mogoče dalje živeti. Za marsikoga bo vojska odločilna v spoznanju, da poganstvo, v katerem živi, ne daje sredstev za krepitev volje, po kateri bi mogel samega sebe in zunanje vplive vladati; da je človeška duša nevredna življenja, da mora skoprneti, da ji ne posije noben žarek sreče, če živi brez vere.

Neko majhno podlago pa imajo le oni, ki govore o preobratu na Francoskem. Če pregledamo vso pot od leta 1880. pa do današnjih časov, zapazimo neko nezadovoljnost in nemirnost v francoskem brezverstvu, ki se je od leta do leta stopnjevala in mnoge dovedla do krščanstva. Naj omenimo le dva najugflednejša moža, to sta Coppee in Bourget! Splošno pa je vstalo v brezverskih krogih neko hrepenenje po duhovnem, nadnaravnem. Veda je izgubila ono obožavano stališče, in ker je neko nadomestilo moralo priti v prazno srce, so se isti udajali praznoverju. Človek se mora resno čuditi, da more v tako kulturni državi na mesto vere stopiti praznoverje. In koliko tisoč in tisoč oseb se je v zadnjih časih izborno preživljalo na Francoskem na račun praznovercev!

Mnogim pa seveda tudi praznoverje ni utešilo srca in pokazali so naravnost na edino utešujočo vero. Posebno med pisatelji (De Vogüe, Paul Dejardius) so se pojavili taki glasovi, in kot učinek tega gibanja v literarnih krogih se je kmalu pokazala neka preosnova v francoskem romanu, kjer ne ugajajo več toliko umazanije razporok, in v liriki in dramatiki, ki sta tudi zavrgli najbolj umazane motive. Po vplivu ruskega pisatelja Tolstega se kažejo v francoski literaturi tudi že migljaji na duh Kristusovega evangelija, ki naj bi bil edini zmožen rešiti pred propastjo moderni svet.

Za temi, nekega uvaževanja vsekakor vrednimi pojavi pa so vredni tudi nekateri konkretnejši dogodki, da jih omenimo. Važno je dejstvo, da radikalizem na Francoskem pojema. Ta pa pomeni na Francoskem utelešeno sovraštvo proti vsemu, kar je katoliškega. Tako je n. pr. padlo število radikalnih državnih poslancev samo po letu 1910. za 25. Še bolj pa se je nazadovanje pokazalo pri občinskih volitvah. V Parizu samem so od leta 1908. do 1912. nazadovali za 27,000 glasov in v največjih francoskih mestih, n. pr. Lill, Toulous, Marseille, katerih vsako šteje nad 200,000 prebivalcev, so radikalci pri volitvah v zadnjih časih dobivali že še po 2000 do 6000 glasov. Glasove padlih pa so večinoma dobili takozvani "zmerni" katoličaničani. Tako je n. pr. v okraju Maine of Loir 61 občin, iz katerih je pred desetletjem jih le par imelo slabo katoliško večino, sedaj je pa že večina katoliška. Tudi v mnogih drugih krajih bi se pokazal tak napredek, ko bi ne bilo znane politične geometrije, ki jo ustvarja vladajoča stranka. Velika je krivo napredku tudi to, da katoličani sedaj še niso na jasnem: ali naj bodo monarhisti ali republikanci. Tudi si drugače dobri katoličani ne pustijo v političnih vprašanjih prav nič kratiti svobode v postopanju in tako premnogokrat bijejo boj proti samemu sebi.

Nekateri smatrajo za znamenje preobrata to, da se je mogla ustanoviti komisja za vpeljavo narodnega praznika Jeanne d'Arc, da se že zopet povdarja potreba zastopstva pri Vatikanu, da so se priznali (verificirali) na katoliški program izvoljeni poslanci, da so vpeljali vojaške duhovnike. Če pa pogledamo globlje, vidimo, da za temi pojavi tiče drugi, sebičnejši nameni francoske vlade. Največjo važnost pa moramo na drugi strani polagati na vedno gostejši obisk službe božje in sv. obhajila, kakor tudi na napredek katoliških organizacij, n. pr. diecezanskih organizacij; onih "družinskih očetov", ki skupno izdajajo glasilo "Šola in družina"; dalje organizacije katoliških profesorjev in učiteljev za vzgojo mladine.

Neko novo gibanje na Francoskem je konstatiral tudi svobodomiselni kongres v mestu Lille, ali z velikim upanjem v najbližjo prihodnjost gledati, mislimo da je prenagljeno. Podobno se je izrazil tudi dr. L. Krapp v Gralu, št. 7 1910, ker pravi, da kdor pogleda v francosko literaturo, ogledalo narodovega življenja, ne more verjeti na skorajšnje prebujenje Francije. Gotovo bi bilo treba titanske sile, da bi razbila oni veliki kaos, ki ga je ustvarilo tam zadnje stoletje. —e.

VOJSKA TREH STOLETIJ.

Med 1618 in 1905 je bilo v celem, po sestavi Bodarta, 1700 bojnih spopadov, in sicer 1044 bitk na suhem, 122 bitk na morju, 490 obleganj in 44 kapitulacij. Najdalje je trajala vojska med Benetkami in Turčijo (1644 do 1699), torej nad 55 let. Najkrajša je bila med Karlom Albertom in Avstrijo (1849), ki je trajala šest dni. Francija, je v omenjenem času največkrat prijela za orožje. Število njenih bitk znaša 1079 (622 na kopnem, 63 na morju, 332 obleganj in 32 kapitulacij), kar znaša povprečno 63 odstotkov. Avstrija izkazuje povprečno 48 odstotkov, Anglija 20, Rusija 19, Pruska 18, Španija 16, Turčija 12 odstotkov itd. Francija je imela v 1079 slučajih 584 zmag proti 495 porazom. Pruska in Angleška imata 60 odstotkov uspehov in 40 odstotkov porazov; Avstrija pa 42 odstotkov zmag, Španija 36 odstotkov. Francija se je od 1600 vojskovala proti 15 državam; proti Avstriji 262krat in 196-krat z neuspehom. Anglija je zmagala v 120 slučajih, podlegla pa v 155. Imela je v vojski s Španijo 119 uspehov in 45 porazov, s Holandijo 80 zmag in 63 porazov. V 8 vojskah med Francijo in Nemčijo, ki izkazujejo 307 bitk, je dobila Francija 152 zmag in 155 blamaž. Francozi so pri Sedanu izgubili 28,000 mož, to je 40 odstotkov, Nemci pa 9000. Najdalje so Angleži oblegali mesto Gibraltar, od 1779 do 1782, torej 1617 dni. Na drugem mestu se je držal Kadiz, od 1810 do 1812, torej skupno 903 dni v angleško-španski vojski. Šebastopol se je ustavljal 346 dni, Port Artur 21 dni. Kandijo je 1669 branilo 20,000 Benečanov proti 130,000 Turkom, 228 dni. Na tem kraju se je udalo Rusom 43,000 Turkov. Najstrašnejši del statistike tvori umrljivost. Pri Mukdenu je prišlo na 624,000 vojščakov 138,000 mrtvecev. Pri Sedanu je bilo razmerje 122,000 proti 320,000, pri Borodinu 80,000 proti 246,000, pri Waterloo 45,000 proti 192,000, pri Zagrebu 63,000 proti 290,000, pri Draždanih 50,000 proti 300,000, pri Plevni 50,000 proti 163,000, pri Austerlitzu 46,000 proti 148,000, pri Solferinu 93,000 proti 273,000. Odgovornost za pravilnost teh številk moramo prepuščati zgoraj imenovanemu statistiku. Nič manj interesantna je statistika o vojskinih dogodkih zadnjih 4 let, katero povzamemo drugemu viru. Od 1878 je bilo 28 vojn, med katerimi je bilo več krvavih kolonialnih vojsk. Največja vojska evropskih narodov tega časa so: rusko-turška (1878), francoska kolonialna v Tunisu (1881), francoska ekspedicija v Tonking (1885), francoska ekspedicija v Madagaskar (1895), grško-turška vojska (1896), boj Italije proti Abesiniji (1897), špansko-amerikanska vojska (1898), burska vojna (1899), angleška ekspedicija v Sudan istega leta, vojska združenih velevlasti Evrope proti boksarjem na Kitajskem (1900), rusko-japonska vojna (1905), francoska maroška ekspedicija (1908), španska maroška ekspedicija (1909) in na 14. mestu italijansko-turška vojna (1911). Nemčija se je na bojišču borila le proti boksarjem. Na 15. mestu je omeniti nemško ekspedicijo v južno-zahodno Afriko nad Herero. Vojna, v katero se ni mešala nobena evropska sila, je bila med Japonsko in Kitajsko 1894. V novejšem času je treba prištevati tudi obe balkanski vojni. Na Nemčijo pripadajo v tem času dve vojni, na Francijo pet, od katerih so se izvršile vse po kolonijah, na Turčijo tri, na Italijo dve, na Japonsko dve, na Angleško tri, tudi po kolonijah, in na Španijo dve. Posebno je udariti je, da se je v teh slučajih največ pritegnilo brodovje.

Predsednik:.....Dr. Jakob Seliškar, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.
Podpredsednik:.....G. Josip Dunda, 704 Raynor ave., Joliet, Ill.
Tajnik in duhovni vodja: P. Kazimir Zakrajšek O. F. M., 21 Nassau Ave. Brooklyn, N. Y.

Vsa pisma, pristopnina naj se naslavlja: "Zveza Katoliških Slovencev", 21 Nassau Ave., Brooklyn, N. Y.

General Devet—kpčevalec z jajci.

Nekega dne pride v angleški tabor ves razcapan Bur, da bi prodal jajca, ki jih je nosil v svojem robcu. Z veseljem so jih vojaki pokupili in Bur je zadovoljen vrnil. Naslednjo noč je bil angleški tabor napaden. Nekaj izmed ujetih angleških častnikov je pozdravilo Deveta, češ da jih veseli, da ga vendar enkrat poznajo. "O," reče Devet, "mi smo vendar že stari znanci; saj smo se že včeraj videli, kaj ne?" "Videli," se začudijo častniki, "o tem ne vemo prav nič." "Ne? No, včeraj je bil vendar nekdo v vašem taboru, ki je prodajal jajca in to je bil..." "To ste bili Vi," zakličejo častniki. Devet pa se je smehljal...

CHARLES A. NOBLE
COUNTY AUDITOR.

To je mož, ki je otvoril in uredil nov urad okrajnega auditorja, ter zdaj KANDIDAT ZA DRUGI TERMIN ob prihodnji prvotni volitvi dne 13. sept. 1916. na republikanskem tiketu.

Ta urad je bil ustanovljen pred leti in potrebno je bilo istega urediti, da donaša pričakovane koristi. Tekrat se ni nihče poganjal za ta urad in ni bilo nobenega protikandidata za republikansko nominacijo.

Jaz sem prevzel urad in sem ves sistem spravil v dober red. Zdaj so se oglasili drugi, ki hočejo biti izvoljeni na to mesto, ki je spravljeno v lep red.

Prepričan sem, da je ljudstvo zadovoljno z mojim delom tekom mojega prvega termina v uradu. Ako ste tudi Vi, se Vam priporočam, da mi pomorete za drugi termin, kakor je navada, da se dobrega uradnika zopet izvoli za drugi termin, se priporočam za Vaš glas, če ste mnenja, da zaslužim za petno izvolitev. Ob volitvi naredite križ pred mojim imenom, kot sledi:

☒ For County Auditor
CHARLES A. NOBLE

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za $14.00

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatve naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEC

BANK DEPT. JOLIET, ILL.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE. Sedež: JOLIET, ILL. Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915 Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

DRUŽBINO GESLO: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, ENEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill

Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.

3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.

Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEC, Joliet, Ill.

KRAJEVNO DRUŠTVO ZA D. S. D. se sme ustanoviti s 8. člani(icami) v kateremkoli mestu v državi Illinois in Pennsylvaniji z dovoljenjem gl. odbora. Za pojasnila pišite tajniku.

Vsa pisma in denarne pošiljatve se naj naslove na tajnika. — Vse pritožbe se naj pošljejo na 1. porotnika.

PRISTOPILI ČLANI(ICE).

K društvu št. 1, Joliet, Ill.: Louis Šega, Andrew Oblak, Lovrenc Rudman, Frank Škerjanc, Anton Troha, Louis Plantan, Mary Plantan.

K društvu št. 3, La Salle, Ill.: John Modic, John Petrič.

K društvu št. 5, Ottawa, Ill.: John Faleks.

K društvu št. 6, Waukegan, Ill.: Agnes Čepon, John Haraver, Mary Češnik.

K društvu št. 8, Rockdale, Ill.: Jacob Paskvan, Paul Jovanovič.

K društvu št. 11, Pittsburgh, Pa.: Emma Dakman, George Bubaš, John Balkovec, Frank Trempus.

K društvu št. 12, Joliet, Ill.: Mary Fido, Katherine Colnar, Frances Slapničar.

PRESTOPILI ČLAN(ICE).

Od društva št. 3, La Salle, Ill., k društvu št. 5, Ottawa, Ill.: Anton Russ.

Od društva št. 1, Joliet, Ill., k društvu št. 12, Joliet, Ill.: Katherine Nemanich, Mary Nemanich.

ZVIŠAL ZAVROVALNINO.

Pri društvu št. 5, Ottawa, Ill.: Anton Russ.

Joliet, Ill., 1. avg. — Društvo Sv. Družine je imelo v nedeljo svojo redno sejo in je dovolilo podporo sledečim sobratom:

John Mlakar, ml., za 39 dni..$39.00
John Longfios, za 24 dni.....$24.00
Paul Sila, za 22 dni.....$22.00

Društvo je nadalje sklenilo, da se v nedeljo, dne 6. avg., vrši posebna seja ob 7. uri zvečer, na katero so vabljeni vsi udje. Na tej seji se bo sklepalo o prireditvi letošnjega društvenega piknika, katerega priredimo dne 13. avg. v Theiler's Parku, potem pa volilo se bo 10 delegatov za 2. zborovanje D. S. D., ki se prične v torek po delavskem prazniku.

Odbor bo preskrbel tudi nekoliko okrepčila, katero porabimo po seji.

Z bratskim pozdravom

J. Klepec, tajnik.

POMAGAJMO REVEŽEM V SLOVENSKI DOMOVINI!

Ali ste že kaj darovali v naš sklad za slovenske begunce ter vdove in sirote padlih vojakov slovenskih? Pošljite takoj, da ne pozabite!

* * *

Čujte in uvažujte, rojaki!

Prejeli smo od č. g. Jos. Trobeca sledeče pismo:

G. urednik: Prosim, pridenite to malo vsoto ($5.00) za reveže v stari domovini. Čudno je, da so naši rojaki tako mrzli in brez sočutja do revežev. Jaz mislim, da se nam predobro godi in tako pozabimo na siromaštvo druzih.

Vaš udani

JOSEPH TROBEC.

* * *

Šestnajsti izkaz darov.

Rev. Jos. Trobec, Little Falls, Minn. $5.00
Fr. Likovich, Joliet, Ill..... .50
Mart. Kovačič, DePue, Ill..... 2.00
Frank Sajovic, Cleveland, O..... 1.00
John Želko (Cora St.), Joliet, Ill. 1.00

Skupaj.....$ 9.50
Prejšnji izkazi $684.55

Skupaj.....$694.05

Darove sprejema: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

Zahvala.

V imenu društva Vit. sv. Jurija št. 3, K. S. K. J., se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki so na kakoršen način pripomogli do tako lepega uspeha pri obhajanju 25letnice našega društva zadnjo nedeljo.

Posebno pa se zahvalimo za krasne govore na parku gg./Ant. Nemanich, P. Schneller, Rev. J. Plevnik in J. Zalar.

Vsem še enkrat srčna hvala!

JOHN N. PASDERTZ, preds.
ANT. NEMANICH ml., tajnik.

CENJ. NAROČNIKOM.

Druga polovica leta je pred kratkem nastopila. Bliža se hladna jesen in nastopili bodo daljši večeri, ko vsakdo rad kaj bere in se kratkočasi doma. Najboljše, najzanimivejše in najnovejše berilo najdete v dobrem časopisu.

Izdajanje lista stane precej denarja, zlasti odkar so se cene vsem potrebščinam podvojile in celo potrojile; papir, ki se rabi za list, stane zdaj skoro trikrat toliko kot pred vojsko, barva stane pa skoro pet do desetkrat več. Mi pa za list ne računamo več. Razliko je treba poravnati. Največ se pomore z oglasi, a tudi naročnina mora biti plačana bolj točneje.

Upamo, da oni cenj. naši naročniki, kateri so nekoliko zaostali, to blagohotno vpoštevajo in pošljejo naročnino, da jim se lista ne vstavi.

Z odličnim spoštovanjem,

Uprav. Amer. Slovenca.

RAZNOTEROSTI.

Beli-Krajini.

Ej zemljica mila, ej zemljica ti,
če ravno si zibel trpina,
kedo bi ne ljubil te žive dni,
prekrasna ti Bela-Krajina.

Visoki Gorjanci ti venec pleto
in Kolpa tvoj pas je srebrni,
po gričih ti slavospev slavčki pojo,
škrjančki žgole ti iz strni.

In zvest Belokranjec on voljno trpi—
in starih navad ne pozabi,
ko preša po hramih lesena cvrli,
v gorico na kapljico vabi:

"E kume moj dragi, le zdaj še užij,
saj bogzna ga bova li k letu,
rodila bo trta še grozdeke tri,
ko naji ne bo več na svetu!"

Ej zemljica mila, ej zemljica ti,
če ravno si zibel trpina,
pozabil ne bodem te svoje vse dni,
rpekrasna ti Bela-Krajina!"

Tihozor.

Solnčna vročina in parni kotel.

V Združ. Državah so imeli poskuse, kako bi vspešno izrabili solnčno vročino. V Kaliforniji so priredili že parni kotel, ki ima gonilno moč desetih konjskih sil in v katerem se para vsled solnčne vročine vzdigne v višino. Aparat obstoji iz stožca, ki ima ogledala, ki so tako postavljena, da vse solnčne žarke odbijajo na bakreno cev, v kateri je voda in katera se nahaja sredi stožca. Stožec premikajo kolesi kakor pri kaki uri, da vedno zasleduje premikanju solnca. Kotel more delovati vsak jasen dan kakih osem ur in potrebuje komaj eno uro, da se napravi para, na kar stroj lahko deluje do solčnega zahoda. Stroški so v primeri z drugimi stroji, pri kojih se uporablja premog ali elektrika. Dr. Bell meni, da bodo zamogli skoraj v Sahari postaviti tovarne. Solnčni parni kotli se bodo ondi uporabili in Sahara bo ognjišče velike industrije. Če bo res?

Kot pridobljeno, tako zgubljeno.

Reven črevljar v Altoni, čegar žena se je nahajala v blaznici, otroci pa v sirotišnici, je pred nekaj tedn ikupil srečko hamburške državne loterije, želeč si na ta način izboljšati revno življenje ali vsaj par tednov sladiti tužne dnove s sladkim upanjem. Par dni pred žrebanjem je prišel v hudo zadrego za denar in v žganjariji nekemu hlapcu ponudil srečko za 50 fenigov; a ta ni hotel o taki kupčiji ničesar slišati, čeravno bi bil morebiti dobil iz hvaležnosti par "glažkov". Obupen je odšel črevljar. Po žrebanju pa je izvedel, da dobi osminko zadete vsote, namreč 2000 mark. Takoj jo je mahnil k nekemu trgovcu ter mu srečko prodal za 1500 mark, da takoj prežene mrzlo "kačo" iz žepa. Hoteč udobno živeti, si je najprvo nabavil mehko pernato posteljo, ostalo vsoto pa pognal z veselo družbo v neverjetno krat kem času, dokler ni tiščal v žepu še dveh mark in premišljeval, kaj naj sedaj začne. Trdil je, da mu je bila večina denarja ukradena. Toda nesreča ga še ni nehala preganjati. O njegovem bogastvu je izvedela oblast ter zahtevala povrnitev stroškov, ki jih je imela z njegovo ženo in otroci. Kjer ni nič, še cesar pravico izgubi in v tem slučaju jo je tudi. Toda da le pokaže črevljarju svojo pravico in moč, poslala ga je radi udeležbe na loteriji, ki je v Prusiji prepovedana, za dalj časa v zapor. S tem je bila za črevljarja končana vesela pesem, a lahko nevoljno gode nad "zlo" usodo.

Originelna reklama.

Angleži in Amerikanci so kaj "kunštni" ljudje. In Angleži so prišli do sledeče originelne reklame, ki jo je priobčil londonski tednik "Tit-Bits". Omenjeni list namreč že dalje časa prinaša strahovit roman, v kojem so glavni motivi — uboj, rop in ljubezen. List je torej pozval svoje čitatelje, naj gredo iskat 500 funtov šterlingov, katere je junak romana ukradel in jih zakopal. Časopis pravi, da se omenjeni denar gotovo nekje nahaja, kakih 60 kilometrov v okolici Londona; in oni čitatelj, ki dobi denar po opisih v romanu, si ga sme pridržati — njegova last je. Umevno torej, s kako vnemo so ljudje čitali roman in iskali v njem dovolj podatkov glede "šaca". Mogoče, da je ta velika napetost med bralci v zadnjem času nekoliko popustila, ko je minister Cooper našel kraj kakih 60 km v okolici Londona", ki popolnoma odgovarja popisu v romanu in vodi do zakopanega zaklada: mejnik, ne daleč od njega črešnja, v katero so zabiti žreblji v podobi križa, in brzojavni drog, kojih senci se ob določeni uri križati; 37 metrov od tega križišča in 40 metrov severno od mejnika je baje zakopan zaklad. Cooper je vse potrebno ukrenil, a zaklada ni dobil. Morebiti "Tit-Bits" v eni prihodnjih številk prinese novo — reklamo — za svoj roman.

Policaj komponist.

Izvanredna čast je doletela policaja Teike v Potsdamu. Znan je že več, ali manj kot komponist. Pred kratkim je komponiral vojaško koračnico, kojo je posvetil pruskemu princu Albrehtu ter mu jo doposlal s prošnjo, naj jo blagohotno sprejme. Nedavno j eTeike prejel pismo, v katerem mu princ izraža svojo hvalo na posvečenju ter dovoljuje, da se koračnicu imenuje princ Albrehtova koračnica. Najprej bodo igrali brunšviški polki to koračnico, ker je Albreht brunšviški regent, in polki, kojih šef je princ Albreht. — Tudi angleško vojaštvo je vsprejelo eno koračnico Teikevo.

Pajek — ribič.

V južno-amerikanskem mestu Buenos Aires je zasledil profesor Berg precej velikega pajka, ki dela mreže v mirno vodo, sedi na kamenju, ki štrli iz vode, in čaka na svoj plen. V mreže, ki so precej močne, lovi majhne ribe in od teh živi, kakor naši pajki od mrčeš, osobito muh.

ZA KRATEK ČAS.

Pri sodniji.

Sodnik: "Pri vas je dokazano, da ste drva kradli. Ali ste bili že kdaj zaradi tega kaznovani?"

"Ne, gospod sodnik, dosedaj me pri tem še ni nihče zasačil!"

Vojaška strogost.

Stotnik: "Vi, gospod lajtnant, boste ob dveh ponoči stražo pregledali!"

"Z veseljem, gospod stotnik!"

Stotnik: "Ne — brez veselja morate to storiti!"

Tudi pohvala.

V mestu so rokodelci imeli veselico, pri kateri so nastopili tudi štirje pevci (kvartet). Ko so s petjem prenehali in jim jed ružba ploskala, stopi basist k enemu krojaču ter ga vpraša: "No, mojster, kaj pa vi pravite?" — "Vi ste imeli najlepše hlače!" se odreže krojač.

V šoli.

Učitelj: "Lojzek, misli si, da imam v žepu deset kron; tvoj oče mi jih pa posodi sedem. Kaj imam?"

"Dolg, gospod učitelj!"

Pravi vzrok.

Hribolazec vodniku: "Ali si je res tukaj pred dnevi nekdo vrat zlomil?" Vodnik: "Res! — pa ga je tudi že dolgo prej bolel!"

Maloveren.

Tast: "Vi dobite mojo hčer za ženo in dvajset tisoč kron dote. Od tega vam dam na roko pet tisoč precej po poroki, drugo pa v presledkih, kakor bom dobival od dolžnikov."

Zet: "Dobro, toda s poroko počakajmo dotlej, da boste vse iztirjali!"

Pijančevo premišljevanje.

"Žalostno bi bilo na svetu, če bi bili prazni žepi in prazni sodi. Prazni žepi in polni sodi, to bi bilo še huje! Polni žepi in prazni sodi, — to bi človeka tudi jezilo, — ampak polni žepi in polni sodi — to je veselje!"

Nepoboljšljiv.

Profesor izprašuje vpričo učencev pijanca, ki je vsled pijančevanja norel ter ga vpraša: "Kako dolgo ste že v bolnišnici?"

Pijanec: "Meni se zdi, da dva tedna!"

Profesor: "Povejte sedaj tem gospodom, kaj vam manjka!"

Pijanec: "Šnopsa, gospodje!"

Odkritosrčno.

"Vi ste v oštariji zabavljali čez svojega župnika, to ni lepo!"

Jaka: "Kaj človek vsega ne govori, če je malo pijan!"

Hotel je vstopiti.

Kljukec: "Neki človek je spodaj, ki vas želi videti, gospod."

Cvetkovič: "Kaj si mu rekel?"

Kljukec: "Rekel sem mu, da ste mi rekli, če je kaka ženska, da naj rečem, da ste doma, in če je kak moški, da vas ni doma."

Cvetkovič: "In kaj je rekel potem?"

Kljukec: "Rekel je, da naj vam rečem, da je ženska!"

Uljudni vojaški novinec.

Poročnik: "Janez Smuk, kdo so vaši direktni predstojniki?"

Novinec: "Moji direktni predstojniki so: major Paf, stotnik Pif, nadporočnik Puf in vaša malenkost, gospod poročnik!"

Vpokojeni logar.

Po udih ga trga in dolg čas mu je. Samo laže pa še vedno, kakor da je v službi.

Nič posebnega.

Sodnik: "Vi, priča, ste bili zraven, ko so tega-le tepli; kaj ste videli?"

Priča (Dolenjec): "I, g'spud nič posebnega ne. Samu tu sem vidu, kaku je aden anmu ana p'rlužu!"

Konec sveta.

Sloveč profesor stopi v brivnico. Brivec ga spoštljivo pozdravi in reče: "Ali ste že slišali, gospod profesor, da bo letos konec sveta? Stoji v vseh časopisih!" — Profesor molči. Brivec: "Prav res, gospod profesor, in vse se bo vršilo po tistem redu, kakor pri stvarjenju. Najprvo bo nastopila tema, potem bo zmanjkalo vode in bodo pokončane ribe; potem vsahne rast linstvo in poginejo zverine in nazadnje — v soboto — poginejo domače živali: konji, krave, osli itd." — Profesor: "Torej osli poginejo v soboto! Kdo bo pa mene v nedeljo obril!"

V priliki povedano.

Skopuh (beraču, ki je že dvakrat prosil, pa nič dobil): "Ali ste že zopet tukaj? Meni se zdi, da hočete v enem dnevu obogateti."

Razloček med zdravniškim in jezičnim doktorjem.

Pri zdravniškem doktorju se človeku oči zapro, pri jezičnem se pa odpro.

Mokro leto.

"Miha, slišim, da si bil kaznovan, ker je bila v tvojem mleku voda."

Miha: "To ni nič čudnega. Letos je povsod voda!"

Pobožen berač.

Župnik: "Vi ste še tako trden človek, da bi lahko delali, pa beračite!"

Berač: "Saj delam cel teden in si ravno toliko prislužim, da živim. Ob nedeljah pa kot pošten kristjan ne smem delati, — pa beračim!"

Prazna skrb.

A: "Oni človek, ki je obsojen zaradi poneverjenja denarja, se ravno tako piše kakor jaz. Zdaj bodo ljudje mislili, da sem jaz."

B.: "Nič se ne boj, saj vsakdo ve, da tebi nihče nič ne zaupa!"

CENIK PODUČNIH IN ZABAVNIH KNJIG

katere se dobe v

KNJIGARNI AMER. SLOVENCA, JOLIET, ILLS.

PODUČNE IN ZABAVNE KNJIGE.

Ali Boga Stvarnika res ni treba..25c
Amerika, ali povsod dobro — doma najboljše 20c
Angleščina brez učitelja 40c
Arumugam, sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa 20c
Babica 50c
Beatin dnevnik 20c
Belgrajski biser. Pov. iz starih dni 20c
Berač. Povest. — Elizabeta. Črtice 20c
Bled sedaj in nekdaj 20c
Božja kazen. — Plavec na Savini. —Čudovita zmaga 20c
Boj s prirodo. — Trekova Uršika..20c
Božični darovi. Povesti 20c
Čas je zlato 25c
Ciganova osveta 25c
Darovana. Povest 25c
Emanek, lovčev sin. — Berač.....20c
Erazem Predjamski. Povest iz petnajstega stoletja 20c
Feldmaršal grof Radecki 20c
Ferdinand 25c
Frank baron Trenk, vodja hrvatskih pandurov 25c
Gozdarjev sin. Povest 20c
življenja, 2 zvezka po.....75c
Grizelda, kmetica in grofica. 20c
Hedvika banditova nevesta. Povest 20c
Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba 25c
Izdajavec. Zgodovinska povest iz turških časov 25c
Izgubljena sreča. Povest 20c
Jaromil. Češka narodna pravljica .20c
Kanarček, Kresnica. — Kapelica v gozdu 20c
Knez Črni Jurij, osvoboditelj Srbije. Zgodov. povest 20c
Kraljičin nečak. Zgodovinska pov..25c
Krvava noč v Ljubljani. — Domoljubje sile. — Najdeno srce.....50c
Koliščina in stepe. Povest 20c
Kako naj se pišejo zasebna pisma.50c
Krvna osveta. Povest 20c
Ljubite svoje sovražnike. Povest..20c
Ludovik, mladi izseljenec.....25c
Marijina otroka. Povest s kavka-
Maron, krščanski deček.....25c
Mati božja na blejskem jezeru....25c
Matevž Klander—(Spiritus familiaris. Zgodovina motniškega polža. Gregelj Koščenina) 20c
May, Eri. Povest 20c
Mirko Poštenjakovič. Povest.....20c
Mladi samotar. Povest 20c
Na preriji. Povest 20c
Na divjem zapadu.....50c
Najboljša dedščina.—Leseni križ..25c
Naseljenci. Povest 20c
Naš Dom 20c
Nedolžnost, preganjana in poveličana. Povest 25c
Nikolaj Zrinski 25c
Nekaj iz ruske zgodovine.....20c
Nesrečnica. Povest 20c
Nezgoda na Palavanu. Povest.....20c
Od Leona do Pija 20c
Odgovori na ugovore proti sv. veri 30c
Pavlina 25c
Pirhi. — Ivan, turški sužen. — Krščanska obitelj 25c
Pisanice, pesmi za mladino.....50c
Pri našem cesarju.....25c
Ponižani in razžaljeni 50c
Poduk rojakov ali kažipot v Amer. 40c
Poslednji Mohikanec. Povest.....20c
Postojnska jama 20c
Povodenj 25c
Pauk zaročencem in zakonskim...75c
Praški Judek 20c
Pred nevihto, novela 25c
Preganjanje indijan. misijonarjev..25c
Prešeren in Slovanstvo 50c
Pri Vrbovčevem Grogi. Povest....20c
Prihajač. Povest 50c
Prisega huronskega glavarja.....25c
Robinzon stariši in njegove čudovite vožnje in dogodbe.....50c
Ribičev sin. Pravljica 20c
Ricmanje, cerkveno vprašanje.....25c
Ročni slov.-angl. in angl.-slov. slovar 75c
Roparsko življenje. Povest.....20c
Roza Jelodvorska 35c
Rusko-Japonska vojna 50c
S prestola na morišče ali nesrečna kraljeva rodbina. Zgod. povest, 20c
Senilia, povest 20c
Slovenski šaljivec. Zbirka najboljših kratkočasnic, I.—III. 25c
Slovnica—slov.-angl. za učenje angleškega jezika, vez. $1.00
Solnce in senca. Povest.....20c
Spisje 20c
Stanley v Afriki 25c
Stoletna pratika od 1901 do 2000, vezana 75c
Strelec. Povest 20c
Sveti večer 25c
Svitoslav. Povest 20c
Slovenski fantje v Bosni in Hercegovini 1878, zv. I. in II po.....75c
Sultanovi sužnji. Carigrajska pov..30c
Sveta vojska 25c
Sveta Germana, izgled krščanske čistosti 25c
Sveta Noč. Povest 20c
100 beril 20c
Tiun-Ling, kitajski pomorski razbojnik. Povest 25c
Trije indij. povesti 20c
Ujetnik morskega roparja.....20c
V delu je rešitev. Povest.....25c
V gorskem zakotju. Povest.....20c
Viljem baron Tegethoff. Zmagovalec na morju l. 1866.....25c
Vojska na Turškem 1875-1878.....25c
Voščilna knjižica 75c
Vstajenje. Povest 20c
Za kruhom. Povest 20c
Zadnja kmečka vojska. Zgodovinska povest iz leta 1573.....75c
Zaroke o polnoči 20c
Ženinova skrivnost .— Najden in zgubljen 30c
Zgodbe fare Skocjan pri Dobravah 50c
Zlata vas. Podučna in kratkočasna povest 30c
Zlatarjevo zlato. Zgodovinska povest iz XVI. stoletja.....75c
Zlati orehi. Povesti 25c
Zlatokopi. Povest iz Alaske.....25c
Zlatorog 30c
Znamenje štirih, povest, zv. po....25c
Zvesti sin. Povest 25c

Photos by American Press Association.

IRSKI UPOR ZAPUSTIL SLED PODRTIN V DUBLINU.

Irska revolucija v Dublinu, ki se je nedavno žalostno končala, je zapustila kot glavni sled kupe podrtin, ki so zaznamovali uporniške utrdbe. Slikakaže podrtine Metropole Hotela in na njegovi desni poštni urad, oba poškodovana po streljanju; potem vojake, stražeče Liberty Hall, glavni stan upornikov.

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens. Iz angl. prevel Izidor Cankar.

(Konec.)

"Bila sem od prvega začetka na ulicah in nič me ni zadržalo; raztrgala te bom na kose, a z vrat se mi boš umeknila," je dejala gospa Defarge.

"Sami sve v najvišjem nadstropju hiše in zapuščenem dvorišču, ni verjetno, da bi naju kdo slišal, in Bog mi le daj telesne moči, da te zadržim, kajti vsaka minuta, ki jo prebiješ tukaj, je vredna za mojo ljubljenko stotisoč gvinej," je rekla gospodična Pross.

Gospa Defarge je stopila proti vratom. Gospodična Pross jo je po trenutnem nagonu prijela z obema rokama okrog pasu in jo trdo držala. Gospa Defarge se je zastonj branila in mahala; gospodična Pross jo je trdo stiskala z močno žilavostjo ljubezni, ki je vedno toliko močnejša od sovraštva, in jo je med borbo celo dvignila s tal. Roke gospe Defarge so jo tolkle in praskale po obrazu; toda gospodična Pross se je je oklepala okrog pasu in jo stiskala krepkeje, kakor če bi se potapljala.

Roke gospe Defarge so kmalu nehale tolči in so jele tipati okrog pasu. "Držim ga z roko," je dejala gospodična Pross z dušečim glasom, "in ne boš ga potegnila. Jaz sem močnejša od tebe, hvala Bogu. Držala te bom, dokler se ena izmed naju ne onesvesti ali ne umrje."

Roke gospe Defarge so bile v nedriju. Gospodična Pross se je ozrla, videla, kaj je, udarila, blisk in pok, in stala je sama — oslepela od dima.

Vse to je trajalo le en trenutek. Dim je ponehal, pustivši za seboj strašno tihoto, in se razgubil vun v zrak kakor duša te divje žene, katere telo je ležalo mrtvo na tleh.

V prvi grozi in strahu svojega položaja se je gospodična Pross ognila trupla, kolikor je mogla, ter zbežala po stopnicah klicat brezuspešne pomoči. K sreči se je še ob pravem času spomnila, kaj bi temu sledilo, ter se je premislila in vrnila. Bilo je strašno zopet vstopiti skozi vrata; toda ona je vstopila in se je celo približala truplu, da vzame klobuk in druge stvari, ki jih je potrebovala. Ko je zaprla in zaklenila vrata ter potegnila ključ vun, se je oblekla zunaj na stopnicah. Nato je sedla za trenutek, da se oddahne in izjoka, potem pa je vstala in odhitela.

K sreči je imela na klobuku tenčico, ker bi jo sicer skoro gotovo na ulici bili ustavili. K sreči je bila tudi že po naravi tako čudna prikazen, da nered na njej ni vzbujal pozornosti kakor na drugih ženskah. Oboje ji je dobro služilo, kajti praske na obrazu so bile globoke, njeni lasje razmršeni in obleka (s katero se je bila opravila v naglici ter s trepetajočimi rokami) ji je visela in se vlekla za njo na vse strani.

Ko je šla preko mosta, je vrgla ključ v reko. Prispela je k stolnici nekaj minut prej kot njen spremljevavec ter je čakala; mislila je, kaj bo, če so ključ že ujeli v mrežo, ga spoznali, odprli vrata, našli truplo, če jo ustavijo pri vratih, pošljejo v ječo in obdolže umora! Sredi teh nemirnih misli se je prikazal spremljevalec, jo sprejel v kočijo in se odpeljal z njo.

"Ali je kaj hrupa na ulicah?" ga je vprašala.

"Kakor navadno," je odgovoril gospod Cruncher.

"Ne slišim Vas," je dejala gospodična Pross. "Kaj pravite?"

Gospod Cruncher je zastonj ponavljal; gospodična Pross ga ni slišala. "Bom pa prikimal z glavo," je mislil gospod Cruncher presenečen; "to bo gotovo videla." To je videla.

"Ali je sedaj kaj hrupa na ulicah?" je takoj nato zopet vprašala gospodična Pross.

Gospod Cruncher je zopet prikimal.

"Jaz ga ne slišim."

"V eni uri oglušila?" je rekel gospod Cruncher zamišljen in zelo nemiren. "Kaj se ji je zgodilo?"

"Zdi se mi," je dejala gospodična Pross, "da se je zabliskalo in počilo in da je ta pok bil zadnji glas, ki sem ga slišala v življenju."

"Zlodja, če ni tole čudno!" je rekel gospod Cruncher vedno bolj in bolj nemiren. "S čim se je neki napila poguma? Aha. Sedaj drdrajo tisti strašni vozovi! Ali jih slišite, gospodična?"

"Ne slišim ničesar," je odgovorila gospodična Pross, ki je videla, da ji nekaj govori. "O, dobri mož, najprej je strašno počilo, potem je bila velika tihota in zdi se mi, da je ta tihota stalna in neizpremenljiva in da ne bo minila nikoli, dokler bom živela."

"Če ne sliši ropotanja teh strašnih vozov, ki so sedaj zelo blizu cilja svoje poti," je dejal gospod Cruncher, pogledavši preko rame, "menim, da ne bo slišala nikoli več ničesar na tem svetu."

In res ni več slišala ničesar.

XV. POGLAVJE.

Koraki utihnejo za zmerom.

Po pariških ulicah votlo in trdo ropotajo smrtni vozovi. Šest vozov pelje Giljotini dnevno vino. Vse pohlepne in nenasitne pošti, kar si jih je domišljija kdaj izmislila, so se stopile v eno realnost, giljotino. In vendar ni v Franciji z vso njeno bogato raznovrstnostjo zemlje in podnebja niti ene biljke, enega lista, ene koreninice, ene mladike, enega zrna popra, ki bi dozorevalo pod bolj gotovimi pogoji, kot je dozorela ta groza. Izbijte človeštvo še enkrat s podobnimi kladivi iz njegove naravne postave in se bo samo od sebe zvilo v isto mučno obliko. Posejte zopet isto setev oderuške izprijenosti in zatiranja in bo gotovo obrodila iste plodove svoje vrste.

Šest vozov ropoče po ulicah. Izpremeni jih zopet v to, kar so bili, ti mogočni čarovnik Čas, in se, bodo pokazali kot kočije absolutnih vladarjev, kot vprega feudalnih plemenitašev, kot sijajne obleke ponosnih Izabel, kot cerkve, ki niso hiše mojega Očeta, marveč jame razbojnikov, kot koče milijonov lakotnih kmetov! Ne; veliki čarovnik, ki veličastno izvršuje od Stvarnika določeni red, ne preoblikuje nikoli svojih izprememb. "Če si se po božji volji izpremenil v to postavo," pravijo vidci začaranim v modrih arabskih pravljicah, "tedaj ostani tak! Če te je pa kdo le začasno začaral v to obliko, tedaj bodi, kot si bil prej!" Vozovi ropočejo dalje brez izpremembe in brez upanja.

Ko so se obračala mračna kolesa teh šestero vozov, se je zdelo, kakor bi orala dolgo, krivo brazdo med ljudstvom na ulicah. Razori obrazov padajo na to stran in na ono in plugi gredo vztrajno naprej. Stanovavci hiš so tako navajeni na ta prizor, da pri marsikaterem oknu ni nikogar, pri drugih pa se roke niti ne ustavijo pri delu, ko oči ogledujejo obraze v vozovih. Tuintam ima stanovavec goste, ki so prišli gledat ta prizor; tedaj jim kaže s prstom in skoro z zadovoljnostjo oskrbnika ali pooblaščenega razkazovavca ta voz in onega in zdi se, da pripoveduje, kdo je tam sedel včeraj in kdo predvčerajšnjim.

Nekateri izmed popotnikov na vozovih opazujejo te stvari in vse druge na svoji zadnji poti; drugi hrepeneč ogledujejo življenje in ljudi. Nekateri sede s povešeno glavo, zatopljeni v nem obup; drugi zopet tako skrbe za lep nastop, da se ozirajo po množici, kakor so videli v gledališčih in na podobah. Mnogi so zaprli oči in mislijo ali vsaj izkušajo zbrati begotne misli. Le enega, bedno bitje blaznega izraza, je groza tako pretresla in opojila, da poje in izkuša plesati. A nihče ne prosi niti s pogledom, niti z kretnjo ljudstva usmiljenja.

Ob vozovih jaha straža konjenikov in obrazi se večkrat obračajo k njim in jih nekaj izprašujejo. Zdi se, da se vprašanje glasi vedno enako, kajti sledi mu vedno naval ljudstva proti tretjemu vozu. Konjeniki ob tem vozu često pokažejo s svojimi sabljami nekega moža. Vsi bi radi vedeli, kdo je to; on stoji zadaj na vozu, sklonivši glavo, da govori z mlado deklico, ki sedi ob strani voza in se ga drži za roko. Za prizor okrog sebe se ne meni in ne briga, temuč neprestano govori z deklico. V dolgi ulici St. Honore vpijejo tuintam nanj. Če se sploh ozre na to, tedaj se le mirno nasmehne in malo bolj razmrši svoje lase okrog obraza. Obraza se težko dotakne, ker so mu roke zvezane.

Na stopnicah neke cerkve stoji ogleduh in čaka prihoda vozov. Pogleda v prvega: tam ga ni. Pogleda v drugega: tam ga ni. Izprašuje se že: "Ali me je žrtvoval?" A ko pogleda v tretjega, se mu obraz zjasni.

"Kje je Evremonde?" vpraša nekdo za njim.

"Tamle. Zadaj."

"Tisti, ki drži deklico za roko?"

"Da."

Mož zavpije: "Dol z Evremondeom! Vse aristokrate pod giljotino! Dol z Evremondeom!"

"Pst, pst!" ga prosi ogleduh boječe.

"Zakaj, meščan?"

"Saj bo plačal svojo kazen; v petih minutah jo bo plačal. Pustite ga pri miru."

Toda mož vpije še dalje: "Dol z Svremondeom!" Evremondeov obraz se za trenutek obrne k njemu. Evremonde opazi ogleduha, ga pozorno pogleda in gre dalje po svoji poti.

Ura bo takoj odbila tri in brazda, izorana med ljudstvom, se obrne, da pride do morišča in cilja. Razori, ki padajo na to stran in ono, se sedaj zasipajo in zapirajo za zadnjim plugom, kajti vse gre za njimi h giljotini. Spredaj sede na stolih kakor na vrtu pri javni zabavi žene ter pridno pletejo. Na enem izmed prvih stolov stoji Maščevalka in se ozira po svoji prijateljici.

"Terezija!" vpije Maščevalka s svojim vreščečim glasom. "Kdo jo je videl? Terezija Defarge!"

"Prej ni nikoli zamudila," ji pravi neka pletica in sestra.

"Ne; tudi sedaj ne bo zamudila," vpije Maščevalka zlovoljno. "Terezija!"

"Glasneje," svetuje sestra.

Da! Glasneje, Maščevalka, mnogo glasneje in te bo vendar komaj slišala. Še glasneje, Maščevalka, pristavi še kletev ali kaj takega in jo boš vendar težko priklicala. Razpošlji druge žene, da jo iščejo, kjer se obotavlja; in dasi so poslanke izvršile marsikatero strašno dejanje, je vendar dvomljivo, če bodo šle prostovoljno dosti daleč, da jo najdejo!

"Kaka sitnost!" vpije Maščevalka ter ter cepeta z nogami na stolu. "In vozovi so že tukaj! Evremondea bodo takoj odpravili in nje ni tukaj! Njeno pletivo je v moji roki in njen stol prazen in pripravljen. Jokala bi muke in razočaranja!"

Ko je Maščevalka stopila s stola, da se razjoka, so vozovi začeli razkladati svoje tovore. Propovedniki svete Giljotine so oblečeni in pripravljeni. Rrsk! — Dvignili so glavo in pletice, ki so se komaj ozrle, da jo vidijo pred enim trenutkom, ko je še mogla misliti in govoriti, štejejo: Ena.

Drugi voz se izprazni in odpelje; pride tretji. Rrsk! — In pletice, ki nikdar ne prenehajo in ne počivajo med delom, štejejo: Dve.

Dozdevni Evremonde izstopi in šivilja takoj za njim. Ko je izstopal, ni izpustil njene potrpežljive roke, temuč jo drži še vedno, kakor je obljubil. Nežno jo obrne s hrbtom proti strengetajočemu stroju, ki se neprestano dviga in pada; ona mu gleda v oči in se mu zaljvaljuje:

"Brez Vas, dragi tujec, bi ne bila tako mirna, kajti jaz sem po naravi uboga, majhna stvar in boječega srca; tudi bi ne mogla dvigniti svojih misli k Njemu, ki je umrl, da bi mi imeli danes upanje in tolažbo. Menim, da Vas mi je poslalo nebo."

"Ali Vas meni," je dejal Sydney Carton. "Glejte meni v oči, otrok moj, in ne mislite na nič drugega."

"Kadar držim Vas za roko, ne mislim ničesar. Kadar jo izpustim ne bom mislila ničesar, ako bodo nagli."

"Nagli bodo. Ne bojte se!"

Stala sta v redečih se vrstah žrtev, a govorila sta, kakor bi bila sama. Oko z očesom, glas z glasom, roko z roko, srce s srcem, sta stala tadva otroka splošne Matere, sicer tako daleč narazen in tako različna, sta se sestala na mračni cesti, da skupaj prideta domov in se odpočijeta na njenih prsih.

"Vrli in velikodušni prijatelj, ali Vas smem nekaj vprašati? Jaz sem zelo nevedna in sedaj me malce vznemirja."

"Povejte, kaj je."

"Jaz imam sestrično, edino sorodnico, ki je sirota kakor jaz in ki jo imam zelo rada. Ona je pet let mlajša od mene in ne ve ničesar o moji usodi — kajti jaz ne znam pisati — in tudi če bi znala, kako bi ji to povedala! Bolje je tako."

"Da, da. Bolje je tako."

"Ko smo se peljali, sem mislla in mislim še sedaj, ko Vam gledam v dobro, moško obličje, ki me tako krepi: — Če republika res osrečuje uboge in če bodo z njo manj lačni in bodo sploh manj trpeli, tedaj utegne še dolgo živeti, tedaj utegne celo ostareti."

"In kaj potem, draga sestra?"

"Ali menite," oči, ki se niso pritoževale in v katerih je bilo toliko potrpežljivosti, se zalijejo s solzami in ustnice se odpro malo bolj in vztrepečejo, "da se mi bo zdelo dolgo, ko bom čakala nanjo v boljši deželi, ki bo, kakor upam, Vas in mene usmiljeno sprejela?"

"Ni mogoče, otrok moj; tam ni časa in ne trpljenja."

"Vi me tako krepite! Jaz sem tako nevedna. Ali naj Vas poljubim? Ali je trenutek prišel!"

"Da."

"Poljubila ga je na ustnice; on je poljubil njo; slovesno sta se blagoslovila. Drobna roka ne vztrepeta, ko jo izpusti; na trpečem obrazu ni drugega kot ljubka, jasna stanovitnost. Ona gre ravno pred njim — je odšla; pletice štejejo: Dvaindvajset.

"Jaz sem vstajenje in življenje, pravi Gospod; kdor vame veruje, bo živel, akoravno umrje; in kdorkoli živi in vame veruje, ne bo umrl vekomaj."

Zamrmralo je mnogo glasov, iztegnilo se mnogo glav, pritisnilo mnogo korakov s skrajnih mej množice, tako da se je gneča pognala naprej kakor velik val vode in vse bliskovito mine. Triindvajset.

* * *

Ta večer so v mestu pripovedovali o njem, da je imel najbolj miren obraz, kar jih je bilo kdaj tam videti. Mnogi so pristavili, da je bil veličasten in proroški.

Ena izmed najznačilnejših mučenic iste sekire — neka ženska — je prosila nedolgo prej ob vznožju istega odra, da sme zapisati misli, ki so jo navdajale. Če bi jih bil on izrazil — in bile so proroške — bi se glasile takole:

"Vidim Barsada in Clyja, Defargea, Maščevalko, porotnika, sodnika, dolge vrste novih zatiravcev, ki so vstali, ko so pobili stare, kako padajo pod tem plačujočim orodjem, preden bo prišlo iz sedanje rabe. Vidim lepo mesto in sijajno ljudstvo, ki se dviga iz tega prepada in v njegovih bojih za resnično svobodo, v njegovih zmagah in porazih, ki imajo priti čez dolga, dolga leta, vidim, kako zlo tega časa in prejšnjega časa, iz katerega se je naravno rodilo, daje zadoščenje zase in izginja.

Vidim življenja, za katera sem žrtvoval svoje življenje, mirna, koristna, v blagostanju in sicer v tisti Angliji, katere ne bom več videl. Vidim njo z otrokom na prsih, ki nosi moje ime. Vidim njenega očeta, postaranega in sklonjenega, a sicer zdravega in mirnega, kako pomaga vsem ljudem v svoji lepi službi. Vidim dobrega, starega moža, njihovega dolgotrajnega prijatelja, kako gre po desetih letih mirno po plačilo, ko jih je obogatil z vsem, kar ima.

Vidim, da prebivam v svetišču njihovih src in src njihovih potomcev in poznih rodov. Vidim njo, staro ženo, ki joka za menoj ob obletnici tega dne. Vidim njo in njenega moža, kako sta tek dokončala in ležita drug zraven drugega v zadnji zemeljski postelji, in vem, da se med seboj nista bolj spoštovala in cenila kot sta obadva spoštovala in cenila mene.

Vidim otroka, ki je ležal na njenih prsih in nosil moje ime, kot moža, kako stopa po tisti poti življenja, ki je bila nekdaj moja. Vidim ga, kako napreduje na njej in ožarja tudi moje ime s svetlobo svojega. Vidim, kako pege, s katerimi sem se jaz omadeževal, bledijo. Vidim ga, prvega med pravičnimi sodniki in spoštovanimi možmi, kako pelje dečka svojega imena ter s čelom in zlatimi lasmi, ki jih poznam, na ta prostor — ki bo tedaj lep in brez oskrunjujočih sledi današnjega dne — in slišim ga, kako z nežnim in trepetajočim glasom pripoveduje otroku mojo zgodovino.

Kar delam, je mnogo, mnogo boljše, kot kar sem kdaj storil; počitek, h kateremu grem, je mnogo, mnogo boljši, kot sem ga kdaj poznal."

Dr. Richter's Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje bolečine in otrpnelost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapečaten s Anhor Trade Mark.

25c in 50c vseh lekarnah ali pa pišite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co. 74-80 Washington Street New York.

Metropolitan Drug Store

N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna

JOHNSONOVI "BELLADONNA" OBLIŽI

ALI OBLIŽI SE VOLJNIH ČRNIKOV SO ZDRAVNE PRI:

REVMATIZMU, HROMOSTI, BOLESTI v KOLKU, BOLESTIH v ČLENKIH, NEVRALGIJI, PROTINU, OTRPLOSTI MIŠIC, SLABOTNIM KRIŽU, SLABOSTIH v ČLENKIH, PLJUČNIH IN PRSNIH BOLEZNIH, MRAZENJU v ŽIVOTU, VNETJU OPRSNIH MIŠIC, PREHLAJENJU, BOLESTIH v LEDJIH, BOLESTIH v KRIŽU, HUDEM KAŠLJU

JOHN STEFANICH N. W. Phone 348

::Slovenska Gostilna:::

vino domače in importirano, fino žganje in diseče smodke.

915 N. Scott St., Joliet, Ill.

Oba telefona 215.

WERDEN BUCK

511-13 Webster Street, JOLIET, ILL.

Tu dobite najboljši CEMENT, APNO, ZMLET KAMEN, OPEKO, VODOTOČNE ŽLEBOVE, ter vse kar spada v gradivo.

MEHAK IN TRD PREMOG.

Chicago Phone 225.

Oscar J. Stephen

Sobe 201 in 202 Barber Bldg. JOLIET, ILLINOIS.

JAVNI NOTAR

Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.

Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugi poškodbi.

Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.

Izdeluje vsakovrstna v notarsko stroko spadajoča pisanja.

Govori nemško in angleško.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMODK

Posebnost so naše "The U. S." 10c in "Meerschaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod, na debelo pa na:

108 Jefferson Street, JOLIET, ILL.

John Grahek

...Gostilničar...

Točim vedno sveže pivo, fino kalifornijsko vino, dobro žganje in tržiške najboljše smodke.

Prodajam tudi trdi in mehki premog.

TELEFON 7612.

1012 N. Broadway JOLIET, ILL.

Garnsey, Wood & Lennon

ADVOKATI.

Joliet National Bank Bldg.

Oba tel. 891. JOLIET, ILL.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselej postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cederne stebre, desk in šinglne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, oglasi se pri nas in oglej si našo zalogo! Mi te bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON STS

ZA

Zavarovanje

proti požaru, mala in velika posojila pojdite k

A. SCHOENSTEDT & CO.

203 Woodruff Bldg. Oba tel. 169 Joliet, Ill.

BOJ ZA ŽIVLJENJE!

Boj za življenje, ki je vsak dan težavnejši, če ne uničujoč, je tudi toliko bolj mnogim nevaren, kateri ne mislijo na sebe, postanejo toliko brezbrižni, da pustijo v nemar svoje telo in zdravje. Nasledek takemu nerednemu življenju je ta, da so popolnoma izrabljeni; temu sledijo neprebavnost ter telesna in duševna onemoglost. Taki slučaji potrebujejo takojšnjo pozornost in najboljše je, da se takoj začne rabiti

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino

ki bo uredilo neredno delovanje prebavnih organov od preobloženja povzročenega radi kateregakoli vzroka, ker odstrani iz prebavnega sestava vso nepotrebnost in

zboljša okus, prepreči zastanje, urejuje prebavljanje, okrepča telo.

Trinerjevo Ameriško Zdravilno Grenko Vino uredi delo prebavnih organov, zato se ga naj rabi zlasti v sulčaju, če čutite

izgubo okusa, težave po jedi, napetost, zlobno sapo, kosmat jezik, koliko in krče, neprebavnost, bledost, nervoznost, telesno slabičo.

Pomirilo bo vaše spanje in pomoglo opravljati vaše dnevne posle.

Stari in slabotni ljudje bi morali vedno imeti to zdravilo priročno in je stalno rabiti. Ženske, ki so nadlegovane s slučajnim glavobolom in drugimi nadležnostmi, naj rabijo TRINERJEVO AMERIŠKO ZDRAVILNO GRENKO VINO.

Cena $1.00. Dobite je v lekarnah.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVATELJ.

1333-1339 South Ashland Ave. CHICAGO, ILL.

Za otekline, rane, otrple členke, protin, živčno bol in jetrno nadlogo, je Trinerjev Liniment najboljši lek. Izdelane mišice ribajte s Trinerjevim Linimentov. Cena 25c in 50c v lekarnah. Po pošti 35c in 60c.

Slovensko Katoliško
Marije
(S. C. M. B. Society of
Ustanovljeno 15. avgusta 1909
PITTSBURGH,

S. K. S. P. D. 1909

Samostojno Pod. Društvo
Vnebovzete
St. Mary's Assumption)
Organizirano 2. aprila 1910
PENNSYLVANIA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik:.....FRANK ROGINA, 36—48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik:....MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik:.....JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar:.....GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik:.....JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Buttler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zunich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEC, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rojaki! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.
Društveno Geslo: "V slogi je moč."

LJUDSKA BANKA

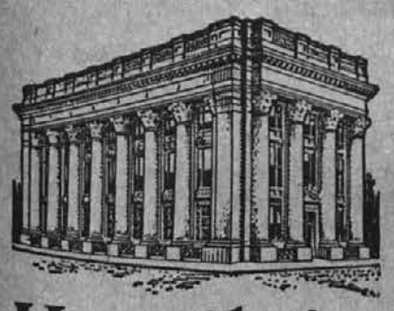

Vložite svoj denar na obresti v največjo in najmočnejšo banko v Jolietu

Hranilnica Vlade Zd. Držav, Poštne Hranilnice in Države Illinois.

Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z $1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD $4,500,000.00

SLAVNOZNANI
SLOVENSKI POP
proti žeji - najbolje sredstvo.
Čim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepčilo.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.
913 N. Scott St. Joliet, Ill
Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

Mestna Hranilnica Ljubljanska
Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.
NAJVEČJA SLOVENSKA HRANILNICA!

Koncem leta 1915 je imela vlog.....K 48,500,000.—
Rezervnega zaklada .....K 1,330,000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4½ %

brez odbitka. Hranilnica je PUPILARNO VARNA in stoji pod kontrolo c. kr. deželne vlade.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5¼ odstotkov, izven Kranjske pa proti 5½ odstotkov obrestim in proti najmanj tričetrt odstotkov odplačevanju na dolg.

Štirje dnevi.

(Črtica iz rusko-turške vojske. — Spisal W. Garšin, poslovenil F. Ks. Steržaj.)

Spominjam se, kako smo tekali po lesu, kako so švigale krogle, kako so padale odbite veje in kako smo prodirali skozi gosto trnjevo grmovje. Streli so se vrstili vedno bolj pogosto. Na obronku gozda je blestelo tuintam nekaj krasnega, nekaj mehkega. Sirodov, mlad vojak prvega oddelka, ("kako je prišel on v naš oddelek?" mi je šinilo nehote v glavo), je počenil nenadoma k tlom in me gledal molče z velikimi, vprašajočimi očmi. Da, vsega se dobro spominjam. Pomnim tudi, skoraj kraj gozda sem ga videl, v gostem grmovju... Debel, ogromen Turek je bil, a jaz sem planil nanj, akoravno sem bil suh in slaboten. Nekaj je počilo, nekaj je letelo mimo, kakor se je pokazalo. "Glej no! Streljal je name," sem pomislil. A on se je s trepetajočim krikom stiskal med gosto, bodeče grmovje. Lahko bi bil šel okoli grma, a vsled strahu ni utegnil pomišljati in lezel je med bodeče trnje. Z enim udarcem sem mu izbil puško, z drugim pa zabodel nekam svoj bajonet. Nekaj je zakričalo, nekaj zastokalo. Zatem sem hitel naprej. Naši so kričali "ura!" padali in streljali. Spominjam se tudi, da sem nekolikokrat streljal, toda že zunaj na poljani. Znova je zagrmel nov "ura" in mi vsi smo planili naprej. To je: ne mi, a naši, ker jaz sem ostal. Čudno se mi je zdelo. Še bolj čudno je bilo to, da je drugič vse izginilo in ves hrup in streli so umolknili. Ničesar nisem slišal, le zrl sem nekaj modrega... gotovo je bilo nebo. Naposled je tudi to izginilo.

* * *

Še nikoli nisem bil v tako čudnem položaju. Zdi se mi, da ležim na spodnjem delu telesa in vidim samo košček zemlje. Nekoliko bilk, nekaj mravelj, ki lezejo z glavo nizdoli po njih, nekoliko koščkov uvenelega listja... glejte, to je moj svet. Gledam samo z enim očesom, najbrže radi tega, ker je drugo zastrto z vejo, ki se nanjo opira moja glava. Zelo sem neroden. Rad bi se premaknil, — a nikakor ne morem pojmiti, zakaj se ne morem. Tako mineva čas... Slišim škripanje kobilic, šumenje čebelic. Ničesar drugega. Naposled se napnem in izvlečem roko izpod sebe in upiraje se v zemljo, poizkušam vstati na kolena.

Nekaj ostrega, zbadajočega mi je šinilo po vsem životu od kolena, do prsi in do glave in znova sem padel. Zopet mrak, zopet nič...

* * *

Vzbudil sem se. Čemu vidim zvezde, ki žare tako žarko na temnomodrem, bolgarskem nebu? Nisemli nič več v šotoru? Čemu neki sem ga zapustil? Premaknil sem se in začutil sem mučno bolečino v nogah.

Da, ranjen sem bil v boju. Nevarno ali ne? Prijel sem se za nogo tam, kjer me je bolelo. Desna in leva sta bili pokriti s trnjevo krvjo. Ko sem se jih dotaknil, je bila bolečina liki zobobol: trajajoča, v dušo segajoča.

V ušesih mi je zvenelo, glava mi je bila težka. Temno sem pojmil, da sem ranjen na obe nogi. Kaj neki je to? — Čemu me niso dvignili? Nas niso li Turki razbili? — Začel sem se spominjati, kaj se je z menoj zgodilo, sprva motno, potem jasneje in prišel sem do zaključka, da mi povsem nismo bili razbiti. Padel sem bil (no, tega ne pomnim, a jaz nisem mogel, ker se mi je zmeglilo pred očmi) — in pal sem na poljanico, na vrhu holma. Na ta travniček nam je bil zaukazal mali major: "Otroci, tam moramo biti!" Tako je zakričal s svojim zvonkim glasom. In mi smo bili tam; to je: mi nismo bili razbiti... Čemu me niso pobrali? Travnik je odprt, viden prostor. Gotovo ne ležim tukaj sam. Tako pogosto so streljali. Moram obrniti glavo in pogledati. Lahko sem storil to, ker sem bil preje ko sem se osvestil in poizkušal dvigniti, zapazil travnate bilke in mravljo, ki je lezla z nizdoli obrnjeno glavico — padel in se obrnil na hrbet. Radi tega vidim tudi ozvezdje nad seboj.

Vzdignil sem se nekoliko in silil sem se sesti. A to je mučno delo, ker sta mi obe nogi prestreljeni. Skoraj sem hotel že obupati... Naposled se mi je posrečilo sesti s solzami, ki mi jih je bolečina privabila na oči.

Nad menoj... Košček črnosinjega neba, na katerem gori neka večja zvezda in nekoliko manjših; okoli nekaj temnega, visokega. Trnje... Med trnje msem. Niso me našli!...

Čutil sem, kako so mi vstajali lasje na glavi.

Vendar, kako sem zašel tu med trnje, ko so me vendar na poljani obstrelili? Gotovo sem se ranjen vlekel semkaj, od bolečine se ne zaveduje. Čudno, sedaj se ne morem ganiti, a takrat da bi bil prilezel do trnja? A, mogoče, da sem bil ranjen samo na eno nogo, a v drugo šele tukaj.

Bledi, rdečkasti madeži se razprostirajo okoli mene. Velika zvezda je pobledela, — nekaj malih je izginilo. — Luna vshaja. Kako dobro je biti sedaj doma!...

Čudni, oddaljeni zvoki se širijo okoli mene... Kakor bi kdo stokal.. Da, to je stok. — Leži-li v moji bližini gotovo kak pozabljenec s prebitimi nogami, ali s krogljo v životu? Ne! — Stok je tako blizo mene, a okoli mene, zdi se, ni nikogar... Moj Bog, res... jaz sam! Tiho, žalostno stokanje. Ali je res z menoj tako hudo? Gotovo! Le jaz ne čutim bolečine, ker je v moji glavi, ko megla, svinec... Bolje je, umreti in spati, spati...

Ali se bodem zopet zbudil? — Meni je vse enako...

V tem trenutku, ko sem hotel reči, je obvestil bled, širok, lunin žarek jasno ono mesto, kjer sem ležal. Zapazil sem nekaj temnega, velikega komaj pet korakov od mene. Tuintam se je nekaj zablestelo v luninem svitu. Gumbi so ali medalja. Je to mrtvo truplo ali ranjenec?

"Vseeno, legel bom...

Ne, ni mogoče! — Naši niso odšli. Tukaj so. Odpodili so Turke in ostali v tej poziciji. A čemu ni slišati govorjenja in prasketanja ognja? Sam ne slišim in ne čutim od slabosti ničesar več. Prav gotovo so tukaj.

"Pomagajte! Pomagajte!" Divji, neumen, hripav jok se mi je izvil iz prsi — a ni odgovora nanj. Gromko se je širil po nočnem vzduhu. Vse ostalo molči. Le cvrčki cvrče po prejšnjem nemiru. Žalobno me gleda luna z okroglim obličjem.

Ako je oni ranjenec, bi se moral vzbuditi od takega krika. To je truplo. Našinec ali Turek? O moj Bog! ni li vseeno! Lahen sen se je spustil na moje razpaljene obrvi.

* * *

Ležal sem z zaprtimi očmi, ko sem se bil že davno prebudil. Ni se mi ljubilo odpreti oči, ker sem čutil skozi zakrite veke solnčno luč: ako bi jih odprl,bi jih solnce bodlo. Bolje je tudi, da se ne premikam...

Včeraj (je li bilo res včeraj?) so me ranili; prošla sta noč in dan, prošla drugič — umrl bodem. Vseeno! Bolje je, da se ne ganem. Telo naj se ne premakne. Kako dobro bi bilo, da bi prenehalo tudi delovanje možganov; no, a tega ne morem nikakor ustaviti. Misli, spomini se tesnijo po glavi. Sploh, vse to ne bo dolgo, skoraj bo konec. Le v časopisih bo stalo nekoliko vrstic: "Naše izgube so le neznatne: ranjencev toliko; ubit: Prostak, prostovoljec Ivanov." Ne — niti rodbinsko ime se ne bode imenovalo. Enostavno bodo rekli: "ubit eden". Samo prostak, kakor kak kužek...

V moji duši je vsplamtela živa podoba. Davno je bilo; a vse, moje celo življenje, to življenje, ko nisem še tukaj ležal s prebitimi nogami, je tako dolgo... Po ulici sem šel, množica ljudstva me je ustavila. Tolpa je stala in molče zrla na nekaj belkastega, okrvavljenega, žalostno cvilečega. Bil je majhen, lep psiček; tramvajski voz ga je povozil. Neki hlapec je prodrl med množico in pobral psa za zgornjo stran vratu in ga odnesel. Množica se je razšla.

Me bode li kdo pobral? Ne! Ležim umri! — O, kako dobro je življe... Oni dan, ko se je to dogodilo s psičkom, sem bil srečen: Šel sem kakor pijan in imel sem vzrok zato. O, vi spomini, ne mučite me! Ostavite me! Bila je sreča, sedajnost je muka... Naj le ostanejo muke, le spomini naj me ne motijo, ki me silijo primerjati. O gorje, o mučeča žalost! Hujše raniš ti!

Svita se. Solnce žge. Odprl sem oči, ravno isto grmovje, isto nebo, a pri dnevni razsvetljavi. In tam je tudi moj sosed! Da — Turek je, mrlič. Kako velik je! Spoznal sem ga! To je on sam...

Pred menoj leži človek, ki sem ga sam ubil.

Tu leži mrtev, okrvavljen. Kaka usoda ga je zagnala tu sem? Kdo je? Mogoče da ima tudi on staro mater. Dolgo bode zvečer sedela v svoji mazuki (koča z ilovice) in strmela proti daljnemu severu: ne prihaja li njen ljubi sin, njen rednik in oskrbnik.

In jaz? Enako tudi... Rad bi zamenjal ž njim. Kako srečen je. Ničesar ne sliši, ne čuti bolečine ran, niti smrtnega strahu, niti žeje. Bajonet mu je šel ravno skozi srce... Na obleki je velika, temna odprtina, okoli nje kri. To sem naredil — jaz.

Nisem hotel tega. Nisem hotel zla nikomur, ko sem šel v bitko. Niti domislil se nisem, da bom tudi jaz pobijal ljudi. Le svoje prsi sem hotel ponuditi krogljam, šel sem in ponudil. No in kaj je to? Glupec! Glupec! In ta nesrečni felah (nosil je egiptovsko uniformo) — še bolj nedolžen je. Pred so jih posadili, kakor slanike v sod, na parobrod in jih dovedli v Carigrad, niti ni slišal o Rusiji in Bulgariji. Veleli so mu in šel je. Ko bi ne šel, dobil bi bil palice, ali kak paša bi mu bil pognal krogljo iz samokresa v telo. Z dolgimi, mučnimi koraki je šel od Štambula, do Ruščuka. Napadli smo ga in on se je branil. A, ko je videl, da se mi strašni ljudje ne bojimo njegove patentirane angleške puške iz Piboda in Martini, se je ustrašil. Ko je hotel uiti, je skočil mal človek, ki bi ga bil on lahko z enim samim udarcem svoje črne pesti pobil na tla, proti njemu in mu porinil bajonet v srce.

Kaj je on zakrivil?

In kaj sem zakrivil jaz, ki sem ga ubil? Kaj sem zakrivil? Čemu me tako muči žeja? Žeja! Kdo ne ve, kaj pomeni ta beseda? Tedaj, ko smo šli po Rumuniji in korakali po petdeset vrst na dan v štiridesetstopinjski vročini, tedaj nisem čutil tega, kar čutim sedaj. Oh, ne bo li nihče prišel? O, Bog! da v tej njegovi ogromni steklenici je gotovo voda. Preostaja mi, približati se mu. Koliko me bode stalo! Vseeno, splazil se bom tjakaj.

Lezel sem. Nogi sta se mi vlekli, slabotne roke komaj dvigajo trudno telo. Dva sežnja me ločita od trupla, a meni je več — ne več, ampak hujše nego množica vrst. A vendar moram lezti. Grlo mi gori, žge, liki ogenj. Da in brez vode bi prej umrl. Vseeno, mora biti... In lezem. Noge se oprijemljejo zemlje in vsako dviganje mi povzroča neznosno bolečino. Kričim, kričim žalostno, a vendar lezem. Naposled, tu je on. Poglej, steklenica... V njej je voda in kako mnogo! Skoro pol steklenice. Dolgo, dolgo me bo preživljala... prav do smrti!

Rešila me bodeš, moja žrtva. Pričel sem odvezovati steklenico. Pri tem sem se oprl na komolec, a hipno sem zgubil ravnotežje in padel ravno z obrazom na prsi svojega rešitelja. Precej močan mrtvaški duh mi je zavel nasproti.

* * *

Napil sem se. Vooda je bila topla, a ne pokažena in pri tem jo je bilo obilo. Še nekoliko dni bom lahko preživel. Spominjam se, "filogija vsakdanjega življenja" pravi, da živi človek brez jedi ob sami vodi skoro cel teden. Da, tam se omenja tudi povest samomorilca, ki se je umoril z gladom. Vendar je živel še precej dolgo ob sami vodi.

No, in kaj bode? Akoravno živim še pet, šest dni, kaj bo potem? Naših ni, in Bolgari so se razšli. Toraj vendar... umreti! Mesto tridnevnega smrtnega boja sem si pripravil tedenski boj. Ni li boljše, da ga končam? Pri mojem sosedu leži puška, odlično angleško delo. Le roko mi je treba iztegniti; potem — migljaj in konec. Patronov leži okoli množina. Ni jih mogel vseh porabiti.

Toraj, ali naj se končam — ali naj živim? Čemu? Da se rešim? Da umrjem? Živeti, da pridejo Turki in mi začno dreti kožo z mojih ranjenih nog? Rajši samo...

Ne, ne smem obupati, vstrajati hočem do zadnjih sil. Če me naši dobe, sem rešen. Mogoče, da kosti niso razbite, ozdravijo me. Vrnil se bom v domovino, videl mater, Mašo... Gospod ne daj, da bi izvedeli vso resnico! Pusti ju ob misli, da sem obležal ubit. Kaj bo ž njima, ko izvesta, da sem se mučil dva, tri, štiri dni!...

V glavi se mi vrti. Moje potovanje k sosedu me je docela izmučilo. In poleg tega ta strašni duh! Kako je začrnel... Kaj bo ž njim jutri ali pojutranjem. In radi tega ležim sedaj tukaj, ker nimam moči, da bi se oddaljil. Oddahnil sem se nekoliko in premaknil. Ravno prav, veter piha odtod in bo odnašal smrad od mene.

Ležim popolnoma oslabljen. Solnce mi žge lice in roki. Pokriti se nočem. Želim si skoro noči, ki bo kakor se kaže, že druga.

Misli se mešajo, postajam nezaveden...

* * *

Dolgo sem spal, zakaj, ko sem se prebudil je bila že noč. Vse, kot prej: rane bole in sosed leži že tako ogromen in nevzdigljiv.

Še razmišljati ne morem o njem. Ali je mogoče, da sem zavrgel vse milo, vse drago in šel s štiridesetvrstnim pohodom, trpel glad, mraz, in se mučil z znojem; ali naj bi naposled ležal v teh mukah samo zaradi tega, da bi me dohitel tukaj neslaven konec? Ali sem zakrivil kaj takega, kar bi ne odgovarjalo vojnim ciljem.

Uboj! Morilec! Kdo? Jaz!

Ko sem šel v boj, mi mati in Maša nista odgovarjali in sta plakali nad menoj. Mislile ste, da ne vidim njiju solz. Nisem pojmil (sedaj pa pojmim), kaj da delam z bližnjimi mi bitji.

Da se spominjam? Prošlosti ne odženeš.

V mnogih znakih se je javilo čudno razmerje vsled mojega postopanja "No, blazen je! Sam ne ve, kam leze!" Kako so mogli oni tako govoriti? Kako so se vjemale take besede s predstavljanjem junaštva ljubezni do domovine in v ostalih takih rečeh? Jaz sem si v njih predstavljal vso višjo ljubezen. — Njim pa sem bil — "blaznik".

(Nadaljevanje na 8. strani.)

Natakarica v hlačah.

V Rendsburgu je kaznovala policija nekega gostilničarja, ker je stregla natakarica gostom oblečena v moderne nove hlače. Zdaj bo razsodilo še sodišče, če so hlače primerna obleka gostilniških natakaric.

LOTE NA PRODAJ.

Na voglu N. Clement in Theo sts. **zemljišče,** obsegajoče **8 lot, s hišo** na ogelni loti.

Hiša ima šest sob, klet, plinovod, vodnjak z izvrstno vodo.

Lote s črno prstjo so obdelane, ograjene in obdane z lepimi mladimi drevesci.

Pet minut do dveh kar, Broadway in Wilcox.

Pet minut do shopov ali delavnic.

Tudi še druge posamezne lote imamo na prodaj.

Vse je v najlepšem redu glede abstraktov itd. Vse prodamo po zmerni ceni, na malo odplačilo in lahke mesečne obroke, ali po dogovoru. Prolamo zaradi smrtnega slučaja.

Vprašati: **Mrs. Mauser, 1506 North Broadway, Joliet, Ill.** 66t3

Ako hočete streho popraviti po za mal denar oglasite se pri

HOLPUCH ROOFING CO.
COMPOSITION
FELT and GRAVEL ROOFERS
Asphalt Roofing Over Shingles.
Bell Telephone, Joliet 4213
Office, Room 3, Forgo Building.
Corner Ottawa and VanBuren Streets
JOLIET, ILLINOIS.

Naznanilo!

Cenjenim rojakom v Jolietu naznanjam, da prodajam vse vrste pijačo, kakor:

SEHRINGOVO, PORTERJEVO IN CITIZENS PIVO
v steklenicah in sodčkih.

Istotako najboljše domače vino, žganje in razne druge pijače.

Naročite po telefonu — Chicago tel. 4086. Pripeljem ob določenem času na dom zastonj.

Jerry Laurič
210 RUBY STREET, JOLIET, ILL.

W. C. MOONEY
PRAVDNIK-ADVOKAT.
4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.
Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Joliet Steam Dye House
Profesional Cleaners and Dyers
STRAKA & CO.
Office and Works, 642-644 Cass
Chicago Phone 4444, N. W. 483.

JEDEN AKER ZADOSTUJE.

Ako si morete postaviti skromno hišo na svoje lastne stroške, pripravljen sem vam prodati jeden aker ali več zemlje. Na roko plačate majhno vsoto, ostalo pa na mesečne obroke. Jeden aker zemlje meri 132x330 čevljev, jednako šestim ali sedmim mestnim lotam. Ako si sedaj postavite hišo, si prihranite najemnino kar vam bo v veliko korist na stara leta. Blizo poulične železnice. Za podrobnosti vprašajte

GEORGE WARNER YOUNG,
Woodruff Bldg. Joliet, Ill.

R. F. KOMPARE
SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT
V So. Chicago, Ills.:
Soba 218—9206 Commercial Ave.
Telefon: South Chicago 579.

Chicago Telefon 4253.
Anton Kezele
HRVATSKO-SLOVENSKA
GOSTILNA
201 Ruby Street Joliet, Illinois.

Vsi rojaki, Hrvati i Slovenci, so dobrodošli. Tu bodete dobro postreženi z najboljšo pijačo in smodkami.

Kadar se mudite na vogalu Ruby and Broadway ne pozabite vstopiti v
MOJO GOSTILNO
kjer boste najbolje postrežení.
Fino pivo, najboljša vina in smodke.
Wm. Metzger
Ruby and Broadway JOLIET

NAZNANILO.

Svojim znancem in prijateljem naznanjam, da sem se preselil v nove prostore, in sicer iz 209 Indiana St. na 1005 N. CHICAGO ST.

Tu vam vsem lahko postrežem, kakor sem vam doslej, s fino pijačo vseh vrst.

JOS. LEGAN,
GOSTILNIČAR,
1005 N. Chicago St. Joliet, Ill.

Chicago tel. 3399. N. W. tel. 1257.

Louis Wise
200 Jackson Street JOLIET, ILL.
gostilničar
VINO, ŽGANJE IN SMODKE.
Sobe v najem in Lunch Room

ŠTIRJE DNEVI.

(Nadaljevanje s 7. strani.)

In došel sem v Kišenev. Na ramah sem imel telečnjak in vso vojaško pripravo. Šel sem v mesto s tisoči, izmed katerih so se vsi razen nekaterih nabrali z veseljem kakor jaz. Drugi bi bili ostali doma, če bi se jim dovolilo. Vendar tudi oni so šli, kakor mi s polno zavestjo, prehodili te tisoče vrst, bili so se kakor mi, ali pa še hujše. Oni so izpolnili svojo dolžnost, ne glede nato, da bi takoj nehali in ušli, če bi se jim dovolilo.

Rezek jutranji veterček je zapihal. Grmovje je zašepetalo, ptička se je vznemirila. Zvezde so se poizgubile. Modrotemno nebo je posivelo in se zastrlo z nežnimi, redkimi oblački. Siv polumrak se je vzdigal iz zemlje. Nastopal je tretji dan mojega... Kako naj to imenujem? Življenje? Agonija?

Tretji... Koliko jih je še ostalo. V vsakem slučaju ne veliko. Očividno sem bil zelo oslabel, da se nisem mogel niti dvigniti od trupla. Skoro se bom poravnal ž njim vred in ne bova več sovražnika drug drugemu.

Napiti se moram. Samo trikrat bom pil na dan; zjutraj opoldne in zvečer.

* * *

Solnce je izšlo. Njegova ogromna krogla, vsa presekana in razdeljena s črnimi vejami grmovja, je žarela kot kri. Kazalo je, da bo ves dan vroče. Moj sosed? — Kako je s teboj? Bil je grozen.

Da, bil je grozen. Njegovi lasje so pričeli izpadati. Njegova koža, po naravi črna, je obledela in zarumenela, njegovo ogromno lice mu je oteklo, ker se je padši udaril nanj. Tam so že gomazili črvi.

Noge, obute v nizke črevlje, so se napihnile in med kaveljčki pri čevljih so se kazali veliki mehurji. Ves je bil grozno napihnjen. Kaj bo danes iz njega solnce naredilo?

Neznosno mi je bilo, da sem tako blizu njega ležal. Moral bi se odvleči stran, a koliko bi me stalo! No, ali sploh morem? Mogel sem pač dvigniti roko in prijeti steklenico ter se napiti, toda dvigniti svoje težko, nedvigljivo telo! Na vsak način se bom poizkušal dvigniti, četudi le po malem, ali pa le pol stopinje na uro.

Vse jutro mi je minulo v tem premišljevanju.

Bolečina je silna, a kaj mi je ona sedaj? Niti občutka zdravega človeka si več ne morem predstavljati. In zares sem se že privadil bolečini. To jutro sem se premaknil kak seženj ali dva in prilezel na prejšnje mesto. Toda nisem se veliko okoristil s svežim vzduhom. Ali more biti zrak svež v bližini komaj šestih korakov od gnijočega trupla. Veter se je izpremenil in mi iznova donašal smrad in to je bilo tem hujše, ker sem se počutil slabo. Prazen želodec se je krčevito stiskal in vsa notranjost se mi je preobračala. A slabi okuženi zrak in smrad sta neprestano prihajala do mene.

Loteval se me je obup in jok.

Ležal sem razbit, kakor trenutno omamljen, skoro v nezavednosti. Kar naenkrat... ali je sleparija moje zmešane domišljije. Zazdelo se mi je. Da, zares — govor. Konjski topot, ljudska govorica. Skoro, da nisem zaklical, no, vzdržal sem se. A kaj, so li to Turki? Kaj hočejo tukaj? K temu trpljenju se je pridruževalo še drugo, še bolj hudo, pri katerem so mi vstajali lasje pokoncu. Odrli bodo kožo, žgali ranjene noge... Grozno. No, pa da bi bilo samo to! Iznajdljivi so. Ali je mogoče ljubše končati življenje v njihovih rokah, kakor umreti zdaj? Toda kaj je to? Ali niso naši? O, grmovje, zakaj si zaraščeno okoli mene v tako gosti ograji? Ničesar nisem videl skozi; samo na enem mestu je bilo med vejami okence, ki mi je odkrivalo pogled v daljino, v sotesko. Tam je bil, kakor se mi je zdelo, potoček, iz katerega smo pili. Gotovo gredo oni čezenj. Govor je utihnil. Nisem mogel razumeti jezika, v katerem govore; sluh mi je oslabel. Gospod! Ali so naši... Pokličem jih. Ali me bodo slišali do potoka? Zakaj tako dolgo ne pridejo? Nepotrpežljivost me muči, ne čutim niti smradu trupla, čeravno ni nič ponehal.

In zopet so se prikazali na potoku kozaki. Siva obleka ,rdeča proga na hlačah in kopje. Bilo jih je pol stotnije. Spredaj pred njimi črnobradat častnik. Ravnokar bredejo čez potoček, ko s eobrne z vsem telesom nazaj in zakliče:

"Dir! Marš!"

"Stojte, stojte! Zaradi Boga! Pomagajte, bratci!" sem kričal. Toda topot močnih konj, žvenket sabelj in šumno kozaško govorjenje — in mene niso slišali!

O, gorje! V oslabelosti sem padel z licem na zemljo in začel glasno jokati. Iz prevrnjene steklenice teče voda, moje življenje, moja rešitev, moje odlašanje smrti. Zapazil sem šele tedaj, ko je ostalo vode samo pol kozarca, drugo pa je popila lakomna, suha zemlja.

Ali se morem domisliti one otrplosti, ki me je obvladala po tem žalostnem slučaju? Ležal sem nepremično, s polzaprtimi očmi. Veter se je neprestano izpreminljal, me obdal z novim, svežim, vzduhom, pa zopet iznova obdaval s smradom. Sosed se je ta dan izpremenil strašno — ne da se popisati. Kar sem se, ko sem odprl oči in pogledal nanj, zelo užalostil. Lica že več ni bilo. Zlezlo je s kosti. Strašen, koščen smehljaj; ta večni smehljaj se mi je zazdel tako gnusen, tako žalosten ,kakor še nikoli, in dozdevati se mi je hotelo, da bi držal črepinjo v rokah in bi hotel nagačiti celo glavo. Ta skelet v obleki s svetlimi gumbi me je pripravil do trepetanja. To je vojna, sem pomislil. In to je njena slika.

A solnce je žgalo in peklo po prejšnjem. Roki in lica so mi že davno ogorela. Ostalo vodo sem vso popil. Žeja me je silno mučila. Odločil sem se bil izpiti le en požirek, pa sem na dušek vso izpil. Oh, zakaj nisem zakričal kozakom, ki so bili tako blizu mene! Če bi bili to tudi Turki, bilo bi vseeno. Mučili bi nas en čas ali dva, a tako se valjam, saj še ne vem, koliko bo še minulo — in stradam. Mati moja! Draga moja! Izpulila bi si sive lase in udarila bi z glavo ob steno in bi proklela tisti dan. Ves svet bi proklela, zakaj si je izmislil vojsko ljudem v trpljenje.

Gotovo je, da vedve z Mašo še slišali niste o mojih mukah. Oprosti, moja mati, oprosti moja nevesta, moja ljubezen! Oh, kako je težko, kako bridko! Kako to prihaja do srca!

Zopet ta belkasti psiček! Hlapec ga ni obžaloval, udaril je z glavo ob steno in ga vrgel v jamo, kamor mečejo smeti in umazane pomije. A, on je bil še živ in se je mučil še cel dan. Toda sam sem še bolj nesrečen nego on, ker se mučim že cele tri dni. Jutri — četrti, potem peti, šesti... Smrt, kje si? Pridi, pridi! Vzemi me!

Toda smrt ni prišla in me ni vzela. In ležal sem pod tem strašnim solncem, in nisem imel niti požirka vode, da bi si ž njo osvežil razpaljeno grlo. — Truplo me je okuževalo. Docela je razpadalo. Ko bo ono snedeno in bodo od trupla ostale samo kosti in obleka, tedaj — pride name vrsta. In ravno tak bom postal.

Minul je dan, minula je noč. Vse to je že bilo. astopalo je jutro. Bilo je že tudi. Mineva še dan...

Grmovje je šelestelo in šumelo in se je potihem natanko pogovarjalo: "Vidiš, ti umreš; umreš, umreš!" In grmičje na drugi strani jim je odgovarjalo: "Ali ne uvidiš, uvidiš, uvidiš?"

"Da, tukaj. Ali ne uvidiš!" se je gromko razlegalo okoli mene.

Vstrepetaval sem, se naenkrat zavedel. Iz grmovja je gledalo na me dvoje dobrih in golobjih oči Jakovljeva, našega poddesetnika.

"Lopate!" je zakričal. "Tukaj sta še dva; eden naš in drugi njihov!"

"Ni treba lopat, ni treba me zakopati, jaz sem živ!" sem hotel zakričati, toda le slab zdihljaj se je izvil izza vsahlih ustnic.

"Gospoda! Da, ali ni živ? Gospod Ivanov! Otroci, pojdite sem, naš gospod je živ. Pokliči doktorja!"

Čez pol minute sem imel polna usta vode, žganja in ne vem vse česa. Nato je vse ziginilo.

Mirno so se zazibale in dvignile nosilke. To mirno dviganje me je uspavalo. Zaspal sem — a se kmalu zbudil. Prevezane rane so me bolele; neko radostno, neizrazno čustvo se je razlivalo po vsem telesu...

"Stoj! Nosila na tla! Sanitejci četrte zmenjave k nosilom! Dvignite! Naprej!"

To je zapovedoval Peter Ivanič, naš lazaretski častnik, suh, a dober človek. Bil je tako visok, da sem videl, če sem pogledal na to stran, samo njegovo sivo glavo z redko, dolgo brado in pleča, zakaj nosila so nosili na ramah štirje vzrasli vojaki.

Peter Ivanič!" sem zašepetal.

"Kaj je, golobček?"

Peter Ivanič se je sklonil nad menoj.

"Peter Ivanič, kaj je rekel doktor? Ali bom kmalu umrl?"

"Kaj pa mislite, Ivanov! Vi ne boste umrli. Vse kosti imate cele. Kako ste srečni! Ne kosti in ne arterije. Toda kako ste živeli te dni? Kaj ste jedli?"

"Ničesar!"

"In pili?"

"Turku sem vzel steklenico z vodo. Peter Ivanič, ne morem sedaj govoriti, pozneje."

"No, gospod z Vami, golobček, le naspite se!"

Iznova sen, pozabljenje...

Zavedel sem se v divizijskem lazaretu. Nad menoj so stali zdravniki, usmiljenke in med njimi obraz znamenitega peterburškega profesorja, ki se je sklanjal nad mojimi nogami. Njegove roke so bile krvave. Obrnil se je od mojih nog in dejal:

"No, Češčen Vaš Bog, mladi človek! Živeli boste. Eno nogo smo Vam vzeli. No, to je malenkost! Ali morete govoriti?"

Lahko sem govoril in povedal sem jim vse, kakor je tukaj napisano...

Nov sistem razpošiljanja prtljage.

Dočim se je v Londonu in drugih velemestih težke kovčege in drugo prtljago vzdigovalo z različnimi pripravami, opravljajo sedaj to delo z električnimi stroji, imenovanimi "elevatorji". Treba je le blago pritrditi, pritisniti na napravo in prtljaga zleti na določno mesto po nalašč v ta namen pripravljenem kolesu. Tako gre delo hitro izpod rok.

Neumna smrtonosna stava.

V Cvitavi sta stavila trgovec Rabe in neki agent, da bo Rabe izpil 15 kozarcev žganja. Rabe je pojedel nekaj krompirja s sirom in nato res izpil 15 kozarcev žganja, a je nato izgubil zavest, čez nekaj ur je bil že mrtev. Agent, ki se je tudi napil, se je pa zaletel v pijanosti v neko izložbeno okno z glavo, ga razbil in se na glavi zelo nevarno ranil.

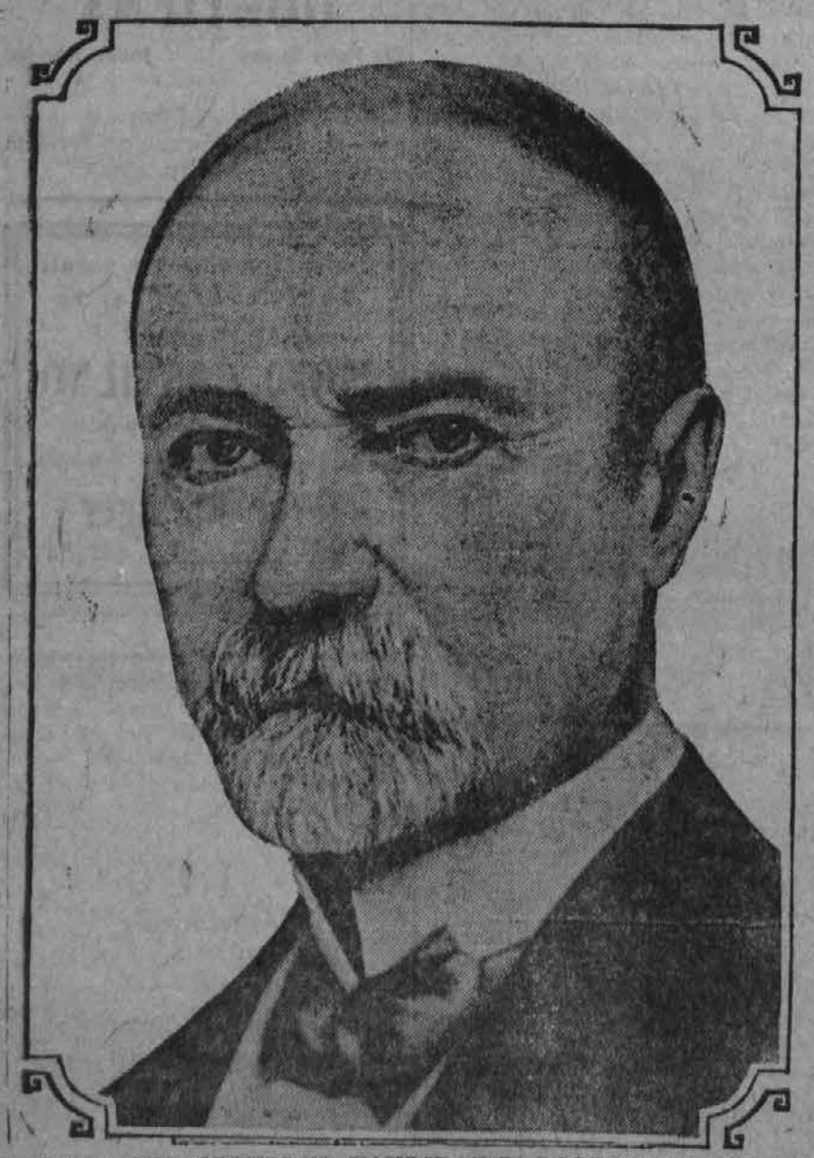

FAIRBANKS, REPUBLIK. KANDIDAT ZA PODPREDSEDNIKA.

Charles Warren Fairbanks iz Indiane je republik. kandidat za podpredsednika Z. D. G. Fairbanks je bil podpredsednik v letih 1906—1909, ko je predsedoval Roosevelt. Znan je kot mož konservativnega mišljenja. Star je 64 let, odvetnik po poklicu in je bil dvakrat senator Z. D. Stanuje v Indianapolisu.

MALI OGLASI.

POTREBUJEMO NATAKARJA (bartender). Nemanich Bar, 1000 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NA PRODAJ PEČ ZA HARD COAL Heater, eno leto rabljena, proda se po ceni. Več pove Amer. Slovenec, Joliet, Ill. 71t4

NAPRODAJ HIŠA S 7. SOBAMI. Se proda ceno, če se oglasite takoj na 316 Vine St., Joliet. 69t4

Rojaki in rojakinje širom Amerike! Pristopajte k največjemu slovenskemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)
štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod." "Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pasdertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in rojakinje iz vseh krajev od 16 .do 55. leta in izplačuje bolniške podpore $1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za $500.00 ali za $250.00 pri D. S. D.

Redna seja se vrši vsako zadnjo nedeljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri podpisanem. Če mu ni mogoče osebno priti, naj mi piše za podrobnosti in navodila in pošlje $1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in drugo. Če ni kandidat sprejet, razun lastne krivde, mu vrnem vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

Alpentinktura za moške in ženske lase od katere takoj prenehajo lasje odpadati in v šestih tednih krasni in gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo odpadali niti osiveli. 1 flasa $2. — Ako želite imeti v 6ih mesecih krasne in goste brke in brado, rabite takoj Alpen Pomado, lonček $2. — Imate li sive lase? Rabite takoj Wahčič Brusli tinkturo, od samo ene flaše postanejo lasje v 8ih dneh popolnoma naturni, kakoršne ste v mladosti imeli; 1 flaša $1.75. — Wahčič Fluid kateri odstrani reumatizem, trganje ali kostibol v rokah, nogah in križicah, popolnoma v 8ih dneh; flaša 2 dol. 50c. — Kurje oči ali bradovice na rokah ali nogah v 3 dneh popolnoma odstranim za samo 75 centov. Za potne noge rabite Kneipov prašek, pije pot, odstrani slabi duh in ozebline, baksa 75c. Elsa žauba zaceli vsako rano, opekline, bule, turove, grinte, kraste, lišaje v najkrajšem času, lonček $1, večji lonček $2. Ta žauba je velikega pomena za odrasle in otroke. V slučaju potrebe bi mogla imeti to žauboo vsaka družina v hiši. Če želite imeti čisto belo in mlado lice se umivajte z Wahčič "Tar Soap" (milo), odstrani prišče, solnčaste pege in drugo nečistost na obrazu, 3 kose za 75c. Kateri bi moja zdravila brez uspeha rabil mu jamčim za $5. Pri naročbi se priloži vsota v papirnatem denarju, če pa je men kot dolar, se pa v znamkah po 2c v pismu pošlje. Za vse drugo pišite po cenik, katerega pošljem zastonj.

JACOB WAHČIČ
6702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

POZORI POZORI

SPOMLADNE OBLEKE.

Čedne in moderne obleke za odrasle in mladino se dobe pri nas, kakor tudi delamo v popolno zadovoljstvo obleke po meri.

Velika zaloga najmodernejih klobukov in kap vseh velikosti.

Posebno velika zaloga trpežnih čevljev visokih in nizkih za moške, ženske in mladino.

Mi imamo najlepše srajce, kravate, kolare itd. Vse naše blago jamčimo ter povrnemo denar, ako ni v popolno zadovoljnost.

Z vsakim nakupom dajemo 4 odsto vredne znamke ali pa register tikete izvzemši na oblekah delanih po meri.

Vaši naklonjenosti se priporoča "Prva Slovanska Trgovina" na severni strani mesta.

Frank Juričič
1001 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za $12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za $10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za.....$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za $7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za $10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za $9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za.....$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za $6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za $6.00
Domače Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po.....75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v slovenskem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.....Both Telephones 26.....JOLIET, ILLINOIS

STENSKI PAPIR

Velika zaloga vsakovrstnih barv, olja in firnežev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenskega papirja po nizkih cenah.

Alexander Daras
Chi. Phone 376 N. W. 927.
120 Jefferson St. JOLIET, ILL

Naznanilo!

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste groserije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam.

Moje blago bo najboljše, najčistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917
Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street.

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1118

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina domača in importirana žganja in vina ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk.

1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405 S. Bluff St., Joliet, Ill.